

CONSELLERÍA DE VIVENDA E PLANIFICACIÓN DE INFRAESTRUCTURAS

SECCIÓ 11

I. ESTRUCTURA ORGÁNICA E COMPETENCIAS

I.1. ESTRUCTURA ORGÁNICA

O Decreto 42/2024, do 14 de abril, establece a estrutura orgánica da Xunta de Galicia, deseñando unha nova estrutura organizativa baseada nos principios de eficacia e economía, que se desenvolve no Decreto 49/2024 do 22 de abril, polo que se fixa a estrutura orgánica das consellerías da Xunta de Galicia, no que se establece un segundo nivel organizativo, estruturado en distintos órganos superiores e de dirección e en diversas entidades do sector público, coa finalidade de acadar un maior grao de racionalización e eficacia.

O artigo 7 do Decreto 49/2024, do 22 de abril, polo que se fixa a estrutura orgánica das consellerías da Xunta de Galicia, establece a estrutura da Consellería Vivenda e Planificación de Infraestruturas, cos seguintes órganos de dirección:

- A Secretaría Xeral Técnica.
- A Secretaría Xeral de Vivenda e Urbanismo.
- Dirección Xeral de Urbanismo.

Ademais, quedan adscritos á consellería:

- A Axencia Galega de Infraestruturas.
- O Organismo Autónomo Instituto Galego da Vivenda e Solo, a través da Secretaría Xeral de Vivenda e Urbanismo.
- O xurado de Expropiación de Galicia.
- O ente público, de natureza consorcial, Axencia de Protección da Legalidade Urbanística, a través da Secretaría Xeral de Vivenda e Urbanismo.
- Xunta Consultiva en materia de ordenación do territorio e urbanismo.

Esta estrutura é a que se regula de xeito pomenorizado a través do Decreto 142/2024, do 20 de maio, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Vivenda e Planificación de Infraestruturas (DOG nº 101, do 27 de maio).

I.2. COMPETENCIAS

A Consellería de Vivenda e Planificación de Infraestruturas é o departamento da Xunta de Galicia encargado do desenvolvemento, promoción e coordinación da política en materia de vivenda, urbanismo e planificación de infraestruturas.

A vivenda, a rexeneración urbana e a planificación do territorio constitúen os eixos fundamentais da acción política da Consellería de Vivenda e Planificación de Infraestruturas, có fin de impulsar e axilizar a tramitación dos procedementos previstos na normativa autonómica para facilitar o acceso á vivenda, principalmente aos colectivos con maiores dificultades, con especial incidencia na necesidade de potenciar a creación de solo residencial destinado a vivenda protexida e a implantación de programas de axuda, tanto para o acceso á vivenda como para a rehabilitación edificatoria, potenciando a accesibilidade e a eficiencia enerxética do parque residencial existente.

Tamén, a dotación e mantemento dunhas boas infraestruturas de comunicación, eríxense como unha peza importante no crecemento económico, pois, ademais de reducir os desequilibrios espaciais derivados do noso territorio e sistema de asentamentos, deben contribuír a potenciar tanto as actividades económicas como as actividades sociais co fin de mellorar a calidade de vida dos nosos cidadáns.

En definitiva, a Consellería de Vivenda e Planificación de Infraestruturas pretende, por una banda, dar resposta ao reto urxente de favorecer a planificación territorial e a execución de vivenda protexida e, por outro lado, contribuír a contar cunhas infraestruturas que permitan artellar axeitadamente o territorio, unindo as nosas cidades e vilas, conformando eixes de comunicación entre o medio urbano e o medio rural de xeito que se facilite o acceso a ámbolos dous, e permitindo unha mobilidade máis sostible e áxil e accesible a todos os cidadáns.

1.2.1. DA CONSELLERÍA

A Secretaría Xeral Técnica da consellería exercerá as funcións e competencias establecidas no artigo 29 da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración Xeral e do Sector Público Autonómico de Galicia, en relación coas diferentes unidades e servizos en que se estrutura a consellería, así como aquelas outras previstas na normativa aplicable ou mesmo as que lle sexan delegadas ou encomendadas pola persoa titular da consellería, de acordo coa Orde do 7 de setembro de 2017 sobre delegación de competencias no secretario xeral técnico e noutros órganos e entidades públicas adscritas a esta consellería; ou as delegadas pola persoa titular da Axencia Galega de Infraestruturas de acordo coa Resolución do 7 de setembro de 2017 sobre delegación de competencias na Secretaría Xeral Técnica da Consellería de Infraestruturas e Mobilidade.

A Secretaría Xeral de Vivenda e Urbanismo é o órgano superior da consellería encargado de desenvolver, promocionar e coordinar a política en materia de vivenda, rehabilitación, rexeneración urbana, habitabilidade, urbanismo e planificación territorial dentro da comunidade autónoma, coordinando, para iso, o exercicio das competencias da Dirección Xeral de Urbanismo

e dos entes dependentes, organismo autónomo Instituto Galega da Vivenda e Solo e o ente de natureza consorcial, Axencia de Protección da Legalidade Urbanística.

A Dirección Xeral de Urbanismo, ten encomendadas as funcións inherentes á dirección, planificación, impulso, xestión e coordinación das competencias que, en materia de urbanismo e ordenación do territorio, ten atribuídas a consellería, centrándose principalmente, no impulso dos procedementos previstos pola normativa autonómica para favorecer a implantación das iniciativas en materia de vivenda, baixo os principios de coordinación, cooperación e colaboración interadministrativa, ademais do exercicio das funcións previstas na Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia.

O Xurado de Expropiación de Galicia, creado pola Lei 9/2002, do 30 de decembro, de ordenación urbanística e protección do medio rural de Galicia, defínese pola actual lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia, como un órgano colexiado permanente da comunidade autónoma especializado nos procedementos para a fixación do prezo xusto na expropiación forzosa, cando a administración expropiante sexa a comunidade autónoma ou as entidades locais do seu ámbito territorial, actuando no cumprimento das súas funcións con plena autonomía funcional.

A súa composición foi regulada polo artigo 7.2 da Lei 15/2004, do 29 de decembro, de modificación da Lei 9/2002, do 30 de decembro, e o seu funcionamento regulase polo Decreto 172/2018, do 20 de decembro, polo que se aproba o Regulamento de organización e réxime de funcionamento do Xurado de Expropiación de Galicia.

Os Reais decretos polos que se aprobaron os traspasos de funcións e servizos nas materias da actual competencia da consellería son os seguintes:

- Real decreto 212/1979, do 26 de xaneiro, transfire á Xunta todas as competencias atribuídas á Administración do Estado pola lei sobre réxime do solo, ordenación urbana e disposicións regulamentarias, no que afecte ao ámbito territorial da Xunta. Asumidas e asignadas polo Decreto 5/1979, do 22 de febreiro, as funcións e servizos son traspasadas polo Real decreto 2424/1982, do 24 de xullo, e asumidas e asignadas polo Decreto 130/1982, do 4 de novembro. Tales competencias comprenden todas as relativas ás ordes normativa, organizativa, resolutiva, consultiva e de calquera outro xénero atribuídas á Administración do Estado polas disposicións vixentes nas citadas materias.

I.2.2. DOS ORGANISMOS AUTÓNOMOS

A Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, define os organismos autónomos como entidades públicas instrumentais cuxa organización e funcionamento se regulan polo dereito adminis-

trativo, e que se someten a dereito privado só naqueles casos nos que corresponda de acordo coa normativa xeral ou sectorial aplicable.

Adscritos á Consellería de Vivenda e Planificación de Infraestruturas, con natureza de organismo autónomo figuran:

O INSTITUTO GALEGO DA VIVENDA E SOLO (IGVS)

Organismo autónomo creado pola Lei 3/1988, do 27 de abril, ao que lle corresponde a realización da política de solo e vivenda da Xunta de Galicia. O IGVS adscríbese á Consellería de Vivenda e Planificación de Infraestruturas, segundo o Decreto 42/2024, do 14 de abril, polo que se fixa a estrutura orgánica das consellerías da Xunta de Galicia.

O Instituto Galego da Vivenda e Solo exerce as competencias e funcións que a continuación se indican:

- En xeral correspóndenlle as competencias e funcións en materia de política de vivenda, favorecendo o acceso dos cidadáns ao dereito, constitucionalmente garantido, dunha vivenda digna e adecuada.
- O fomento das actuacións de rehabilitación do patrimonio e arquitectónico en materia de vivenda tanto rural como urbana.
- A creación de solo residencial e de equipamentos acorde coas necesidades de asentamento da poboación.

Estas competencias e funcións relacionadas de xeito xenérico son consecuencia de sucesivas transferencias, que de seguido tamén se relacionan:

- Patrimonio arquitectónico, control de calidade na edificación e vivenda: o Real decreto 1926/1985, do 11 de setembro, dispón o traspaso de funcións e servizos na materia. A asunción e asignación lévase a cabo mediante Decreto 230/1985, do 24 de outubro.
- Real decreto 2498/1983, do 20 de xullo, sobre traspaso de funcións e servizos do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de vivenda rural. Funcións asumidas e asignadas polo Decreto 152/1983, do 11 de outubro.
- Real decreto 1461/1989, do 1 de decembro, sobre ampliación de medios adscritos ós servizos da administración do Estado traspasados á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de patrimonio arquitectónico, control da calidade da edificación e vivenda.

I.2.3. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

Segundo o disposto no artigo 74 da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, son axencias públicas autonómicas, aquelas que, para o cumprimento dos programas específicos correspondentes a políticas públicas da Administración Xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, se lles encomenda a realización de actividades en réxime de descentralización funcional e xestión por obxectivos.

Na Consellería de Vivenda e Planificación de Infraestruturas ten esta natureza a:

AXENCIA GALEGA DE INFRAESTRUTURAS

A Lei 16/2010, do 17 de decembro, na súa Disposición Adicional Cuarta, outorgou autorización ao Consello da Xunta de Galicia para a creación da Axencia Galega de Infraestruturas, adscrita á consellería competente en materia de infraestruturas.

En virtude desta autorización, o Decreto 173/2011, do 4 de agosto (DOG nº 1693), modificado polo Decreto 66/2021, do 15 de abril (DOG nº 77 do 26 de abril) procedeu á creación da axencia que asume as competencias atribuídas á Dirección xeral de Infraestruturas e aos servizos de infraestruturas das xefaturas territoriais, órganos que se suprimen, subrogándose o novo ente nos dereitos e obrigas derivados das competencias, dende a súa posta en funcionamento.

Os obxectivos básicos da Axencia Galega de Infraestruturas son impulsar, coordinar e xestionar a política autonómica en materia de estradas: Para tales efectos, correspóndelle á Axencia planificar, proxectar, construír, conservar e explotar as estradas que sexan de competencia da Comunidade Autónoma de Galicia, así como os servizos que se poidan instalar ou desenvolver nas ditas infraestruturas. Ademais, fíxase como obxectivo garantir o uso e defensa do patrimonio viario.

A axencia poderá, directamente ou a través de sociedades adscritas ou sobre as que teña atribuída a súa tutela funcional, planificar, proxectar, construír, conservar e explotar outras infraestruturas, en virtude das encomendas ou encargos que reciba dos órganos ou entidades competentes.

Precisamente, a través da figura da encomenda, dende fai uns cinco anos a axencia é o encargada de desenvolver as grandes infraestruturas hospitalarias de Galicia, así como outros equipamentos públicos.

O Real decreto polo que se aprobaron os traspasos de funcións e servizos en materia de estradas é o seguinte:

- O Real decreto 3317/1982, do 24 de xullo, modificado polo 2708/1983, do 21 de setembro, traspasa funcións e servizos do Estado en materia de estradas relativas á titularidade e xestión destas, así como as competencias que a Lei de Estradas de 1974 atribúe ao Ministerio de Obras Públicas en relación coas estradas provinciais e municipais. Competencias asumidas e asignadas a esta consellería polo Decreto da Xunta de Galicia 156/1982, do 15 de decembro.

1.2.4. DOS CONSORCIOS AUTONÓMICOS

AXENCIA DE PROTECCIÓN DA LEGALIDADE URBANÍSTICA

A Lei 9/2002, do 30 de decembro creou a Axencia de Protección da Legalidade Urbanística (en adiante APLU) como instrumento fundamental para velar pola utilización racional do solo conforme ó disposto no ordenamento urbanístico, e proceder a súa regulación no seu artigo 226. Esta norma legal derogouse pola Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia, que dedica o seu artigo 10 á APLU, definíndoa como un ente público de natureza consorcial, dotado de personalidade xurídica, patrimonio e orzamento propios e plena autonomía no cumprimento das súas funcións de inspección, restauración da legalidade e sanción en materia de urbanismo, así como o desempeño de cantas outras competencias lle asignen as leis e os seus estatutos. Está adscrita organicamente á consellería competente en materia de urbanismo e ordenación do territorio.

A estrutura orgánica da APLU e a definición das funcións de cada unidade administrativa se estableceron inicialmente no Decreto autonómico 51/2008, do 6 de marzo, que estruturou a APLU do seguinte modo:

- a) Os órganos directivos: Consello Executivo e director/a.
- b) A Subdirección, dependendo directamente da dirección.
- c) As unidades administrativas centrais que, a súa vez, se dividen en dous grupos:
 - Baixo a dependencia da Dirección, o Servizo de Administración e Xestión.
 - Baixo a dependencia da Subdirección, os Servizos de Inspección Urbanística I (A Coruña) II (Pontevedra) e III (Lugo e Ourense), o Servizo de Inspección do Litoral, o Servizo Técnico e o Servizo de Ditames e Informes.
- d) As unidades administrativas provinciais, existindo os Servizos Provinciais en cada unha das provincias da nosa comunidade autónoma.

Este decreto modificouse polo Decreto 451/2009, do 23 de decembro, co obxectivo de introducir a Asesoría Xurídica da APLU, dependente organicamente da Dirección e funcional e xerarquicamente da Asesoría Xurídica da Xunta de Galicia.

Posteriormente o Decreto 101/2013, do 27 de xuño introduciu as seguintes variacións:

- Eliminación dos Servizos de Inspección do Litoral e de Ditames e Informes.
- Atribución ós Servizos Provinciais da APLU da función de elaboración das propostas de incoación de procedementos en materia de disciplina conforme ó disposto na LOUGA e na Lei de costas e a súa remisión á dirección da Axencia, función que ata esta modificación correspondía ós Servizos de Inspección Urbanística.
- Eliminación da función de tramitación das autorizacións na zona de servidume de protección do dominio público marítimo-terrestre atribuída ás unidades administrativas provinciais, ó corresponder agora o seu exercicio á Secretaría Xeral de Ordenación do Territorio e Urbanismo (actual Dirección Xeral de Ordenación do Territorio e Urbanismo).

A Axencia de Protección da Legalidade Urbanística ten por finalidade esencial velar pola utilización racional do solo conforme ao disposto na normativa reguladora do urbanismo, a ordenación do territorio e do litoral, especialmente no medio rural e na zona de servidume de protección do dominio público marítimo-terrestre.

Correspóndenlle, en todo caso, as seguintes competencias:

- I. As competencias que en materia urbanística lle sexan atribuídas polos seus estatutos. O artigo 3 do Decreto 213/2007 indica que son funcións da APLU as seguintes:
 - a) A inspección e vixilancia urbanística sobre os actos de edificación e uso do solo.
 - b) A adopción das medidas cautelares previstas na lei urbanística, en especial, as de suspensión dos actos de edificación e uso do solo que se realicen en solo rústico sen a preceptiva autorización autonómica ou incumprindo as condicións da autorización outorgada.
 - c) A instrución dos expedientes de reposición da legalidade e dos expedientes sancionadores por infraccións urbanísticas, cando a competencia para a súa resolución lle corresponda á comunidade autónoma.
 - d) A formulación ás distintas administracións de toda clase de solicitudes que considere pertinentes para asegurar o mellor cumprimento da legalidade urbanística.
 - e) A denuncia ante o Ministerio Fiscal e os órganos da orde xurisdiccional penal dos feitos que, como resultado das actuacións practicadas, se consideren constitutivos de delito.
 - f) A potestade sancionadora e de restitución e reposición da legalidade no ámbito da servidume de protección do dominio público marítimo-terrestre.
 - g) O requirimento para a anulación de licenzas urbanísticas contrarias á normativa reguladora do urbanismo, a ordenación do territorio e do litoral.

- h) O asesoramento e asistencia ás administracións públicas integradas na axencia, nas materias da súa competencia, así como a proposta á consellería competente en materia de urbanismo de modificación ou adopción de normas legais ou regulamentarias necesarias para o mellor cumprimento da legalidade urbanística.
 - i) As competencias de inspección, supervisión, sanción e restablecemento da legalidade urbanística que os municipios integrados voluntariamente na axencia deleguen nela, nas condicións que se determinen nos correspondentes convenios de adhesión.
2. As competencias inicialmente asignadas ós órganos autonómicos para restaurar a legalidade urbanística e para impor sancións por infraccións urbanísticas graves e moi graves.

CONSORCIO CASCO VELLO DE VIGO

O artigo 95 da Lei 16/2010, do 17 de decembro, habilita á Administración Xeral da Comunidade Autónoma de Galicia para constituír, mediante convenio, consorcios con outras Administracións Públicas para a xestión de servizos da súa competencia ou para a consecución de fins de interese común, así como con entidades privadas sen ánimo de lucro que persigan fins de interese público concorrente cos da Xunta de Galicia, para a realización destes.

Creado no ano 2005, froito do compromiso das administracións local e autonómica, coa colaboración do Consorcio Zona Franca, ten como misión fundamental encabezar o proceso de rehabilitación integral do centro histórico da cidade de Vigo.

No ano 2007, por parte da Consellería de Vivenda e Solo, adquiriuse a participación da Zona Franca, pasando así a estar participado o Consorcio nun 90% polo Instituto Galego da Vivenda e Solo (IGVS) e nun 10% polo Concello de Vigo.

1.2.5. DAS SOCIEDADES MERCANTÍS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

A Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, define as sociedades públicas autonómicas como sociedades mercantís, calquera que sexa a forma que adopten, en cuxo capital social sexa maioritaria a participación directa ou indirecta da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e das entidades instrumentais reguladas nesta lei.

Na Consellería de Vivenda e Planificación de Infraestruturas está adscrita a sociedade pública autonómica de seguido relacionada:

SOCIEDADE PÚBLICA DE INVESTIMENTOS (SPI)

Ao abeiro da disposición adicional décimo segunda da lei 11/1996, do 30 de decembro, de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para 1997, o Decreto 56/1997, do 6 de marzo, constituíu como Sociedade Anónima a Sociedade Pública de Investimentos de Galicia, S.A.

O obxecto da Sociedade é:

- Proxectar, construír, conservar e explotar, por ela mesma, por terceiras persoas ou en calidade de concesionaria, actuando por encargo do Consello da Xunta, en nome propio ou por conta e mandato da Xunta de Galicia, segundo os termos dos encargos e os mandatos de actuacións, toda clase de infraestruturas que a Xunta promova ou participe, e tamén os servizos que se poidan instalar ou desenvolver en ditas infraestruturas.

II. PRINCIPAIS LIÑAS DE ACCIÓN

II.1. DA CONSELLERÍA

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA

Como responsable da xestión coordinada das súas propias unidades administrativas, a Secretaría Xeral Técnica ten como obxectivo a mellora permanente das súas actuacións, procurando que os servizos administrativos funcionen de forma máis óptima posible, ademais de procurar o impulso de medidas de colaboración e apoio aos restantes órganos da consellería para facilitar a consecución dos obxectivos xerais.

Para iso, os orzamentos da Secretaría Xeral Técnica, baséanse no criterio de eficiencia que debe inspirar a actuación e a organización administrativa coa finalidade de dar cumprida resposta ás liñas básicas da súa actuación que son as seguintes:

- A coordinación do réxime interno das actividades do resto dos centros directivos da consellería así como dos departamentos territoriais, elaborando propostas de actuación sobre aspectos relativos á organización, estruturación, métodos de traballo e mellora, atendendo a criterios de eficacia, eficiencia e redución do gasto público.
- A ordenación, xestión e administración ordinaria dos asuntos relativos ao persoal da consellería e da Axencia Galega de Infraestruturas, introducindo unha maior racionalidade no desenvolvemento competencial e de xestión das súas funcións.
- A coordinación e xestión da contratación pública da Consellería.
- A coordinación e xestión en materia de transparencia e desenvolvemento da Administración electrónica.
- A asistencia e apoio xurídico, nas diferentes materias de competencia da consellería, aos órganos e entidades dependentes desta.
- A coordinación da produción normativa da consellería.
- En xeral, prestar apoio aos restantes centros directivos da consellería e aos seus entes adscritos coa finalidade de acadar unha mellora na calidade e eficiencia na prestación dos servizos públicos á cidadanía da nosa comunidade.

SECRETARÍA XERAL DE VIVENDA E URBANISMO

Corresponde á Secretaría Xeral de Vivenda e Urbanismo a coordinación das competencias e funcións en materia de vivenda, rehabilitación, rexeneración urbana, habitabilidade, urbanismo e planificación territorial enumeradas no artigo 11 do Decreto 142/2024, do 20 de maio, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Vivenda e Planificación de Infraestruturas.

Neste marco, o dito órgano ten como obxectivo prioritario a elaboración dos informes previstos na Lei 1/2021, do 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia respecto dos instrumentos de ordenación do territorio que se formulen por iniciativa da Consellería de Vivenda e Planificación de Infraestruturas relativos ao desenvolvemento de solo residencial e á implantación de vivendas, en concreto respecto dos proxectos de interese autonómico que se formulen co obxecto de planificar o desenvolvemento de solo residencial para a construción de aproximadamente 20.000 vivendas protexidas previstos na Estratexia galega de solo residencial, aprobada polo Consello da Xunta de Galicia.

DIRECCIÓN XERAL DE URBANISMO

As principais liñas de acción da Dirección Xeral de Urbanismo para o ano 2025 son:

- a) Colaborar activamente no impulso dos procedementos previstos pola normativa autonómica para favorecer a implantación das iniciativas en materia de vivenda, en aplicación dos principios de coordinación, cooperación e colaboración interadministrativa, e o exercicio das funcións que a Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia, lle atribúe á persoa titular do centro directivo competente en materia de urbanismo.
- b) O fomento da formación, da investigación e a elaboración e divulgación de estudos e proxectos en materia de urbanismo e ordenación do territorio e da participación cidadá na formulación, tramitación e xestión do planeamento territorial e urbanístico. O fomento, seguimento e control da actividade urbanística, sen prexuízo das competencias dos municipios.
- c) A elaboración de proxectos e anteprojectos de disposicións normativas en materia de urbanismo e ordenación do territorio, sen prexuízo das competencias da Secretaría Xeral de Vivenda e Urbanismo.
- d) A preparación de informes que, conforme á lexislación de carácter sectorial, lle corresponda emitir ao órgano autonómico competente en materia de ordenación do territorio e urbanismo.
- e) A análise e proposta de informe dos expedientes de solicitude de autorización de execución de grandes establecementos comerciais sobre a súa adaptación ao plan vixente e en tramitación, para a posta en coñecemento da súa viabilidade á Comisión Consultiva de Equipamentos Comerciais.
- f) A realización de actuacións de mellora de contornas urbanas, de accesibilidade e supresión de barreiras arquitectónicas e de equipamentos públicos que teñan por finalidade a revitalización do territorio e o reequilibrio territorial.
- g) A emisión do informe autonómico en materia de costas aos instrumentos de planeamento territorial e urbanísticos, así como as súas modificacións e revisións, cando incidan sobre as zonas de servidume de protección e de influencia do dominio público marítimo-terrestre.

- h) A preparación dos informes que, con carácter previo á aprobación inicial ou definitiva de instrumentos de planeamento urbanístico por parte dos concellos, e a elaboración das propostas de resolución respecto daqueles instrumentos cuxa aprobación definitiva sexa competencia da persoa titular da Consellería de Vivenda e Planificación de Infraestruturas, de conformidade coa Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia.
- i) O apoio técnico e económico e a colaboración coas entidades locais para a formulación e tramitación do planeamento urbanístico, a súa xestión e execución e o seu seguimento, arquivo e rexistro.
- j) A elaboración dos informes respecto dos instrumentos de ordenación do territorio previstos na Lei 1/2021, do 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia, cando así se exixa de acordo coa dita lei e a normativa e instrumentos que a desenvolvan, agás os que correspondan á Secretaría Xeral de Vivenda e Urbanismo.

A Dirección Xeral de Urbanismo continuará supervisando os contratos para redactar os Plans básicos municipais de varios concellos que cumpren os requisitos sinalados nos artigo 63.1 da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia (LSG).

Darase continuidade ao apoio técnico e económico e a colaboración coas entidades locais para a formulación e tramitación do planeamento urbanístico, a través de axudas á redacción dos instrumentos previstos na lei.

Realizaranse unha serie de actuacións en materia de equipamentos e contornas urbanas en colaboración cos concellos de Galicia, como elementos revitalizadores do territorio e do reequilibrio territorial, co fin de contribuír ao desenvolvemento local das zonas e poñer a disposición dos seus habitantes os valores de ditos espazos. Trátase de preservar, conservar e/ou transformar, segundo o caso, determinados espazos urbanos, a través de medidas puntuais e específicas para cada zona para a creación de riqueza e, en consecuencia, contribúan a unha maior calidade de vida dos seus cidadáns. As actuacións realizaranse coa colaboración dos concellos, xa que son as administracións máis próximas ao territorio e aos cidadáns, mediante o desenvolvemento dos programas de equipamentos públicos, de humanización de rúas e de urbanización e mellora de espazos públicos, para dar cobertura ás necesidades da cidadanía.

O obxectivo é que, ata o ano 2025, o 90 % de concellos de Galicia sexan partícipes desta colaboración, priorizando o gasto máis eficiente desde o punto social e económico.

II.2. DOS ORGANISMOS AUTÓNOMOS

INSTITUTO GALEGO DA VIVENDA E SOLO (IGVS)

O Instituto Galego da Vivenda e Solo, creado pola Lei 3/1988, do 27 de abril, é o organismo autónomo ao que lle corresponde a realización da política do solo e vivenda da Xunta de Galicia, co fin de garantir os dereitos constitucionais a unha vivenda digna e axeitada, e unha utilización do solo acorde co interese xeral, erradicando a especulación e actuando como elemento regulador do mercado inmobiliario e de mellora da calidade medioambiental.

Segundo o Decreto 42/2024, do 14 de abril, polo que se fixa a estrutura orgánica das consellerías da Xunta de Galicia, o Instituto Galego da Vivenda e Solo queda adscrito á Consellería de Vivenda e Planificación de Infraestruturas como organismo autónomo, ao que, de acordo co Decreto 143/2024, do 20 de maio, polo que se establece a estrutura orgánica do Instituto Galego da Vivenda e Solo, lle corresponde a realización das políticas de vivenda e solo, coa finalidade de acadar os obxectivos previstos na Lei 3/1988, do 27 de abril, de creación do IGVS, e no marco dos principios reitores contidos no artigo 47 da Constitución española.

Os créditos que o proxecto de orzamentos pon a disposición do Instituto Galego da Vivenda e Solo destínanse a exercer as competencias e funcións descritas anteriormente.

En materia de vivenda seguiranse as directrices incluídas no Pacto de Vivenda de Galicia 2021-2025, que se constitúe como un instrumento de planificación das políticas públicas neste eido para o período 2021-2025 na Comunidade Autónoma de Galicia. Este pacto asinouse, o 20 de xaneiro de 2021, polos membros do Pleno do Observatorio da Vivenda de Galicia constituído polos representantes das Administracións públicas con competencias na materia e os representantes de entidades, institucións ou asociacións que agrupan persoas físicas ou xurídicas que teñen a consideración de axentes da edificación na lei 38/1999, do 5 de novembro, de ordenación da edificación así como as axencias e as administracións da propiedade inmobiliaria, como profesionais da intermediación inmobiliaria.

No dito pacto recóllense as seguintes liñas estratéxicas:

Liña estratéxica A - Acceso á vivenda.

Liña estratéxica B - Rehabilitación, rexeneración e renovación urbanas.

Liña estratéxica C - Solo residencial.

Liña estratéxica D - Outras medidas en materia de vivenda e rehabilitación.

En execución do pacto desenvolveranse as citadas liñas estratéxicas mediante programas e accións, dos que se destacan os seguintes:

Liña estratéxica A - Acceso á vivenda.

Esta liña divídese en dous eixes: acceso á vivenda e prevención da exclusión residencial. Dentro dos programas do eixe 1, orientados a facilitar o acceso á vivenda, destaca a promoción pública de vivendas que se ve impulsada co compromiso do Goberno galego de duplicar o parque público de vivenda ata 2028, acadando as 8.000 vivendas. Para cumprir esta meta, o IGVS vai reforzar a súa aposta polo desenvolvemento de inmobles de promoción pública a través de diferentes vías, ao tempo que impulsará a construción de vivendas protexidas por parte de promotores privados e cooperativas, para o que porá á súa disposición solo residencial da súa propiedade alí onde se concentra a maior demanda; impulsarase a vivenda protexida de protección autonómica; seguirase co programa de mobilización de vivendas para o alugamento dirixido a fomentar a posta no mercado de vivendas baleiras en réxime de alugueiro e continuarase convocando axudas para o alugamento. Esta aposta polo acceso á vivenda en réxime de alugueiro complementase coa convocatoria de axudas para a adquisición de vivendas en núcleos rurais, centros históricos e para a adquisición de vivendas protexidas ou a prezo limitado, con especial reforzo para as persoas mozas, que busca ademais fixar poboación e dinamizar os núcleos rurais e centros históricos, así como facilitar o acceso a unha vivenda protexida ou a prezo limitado. Preténdese tamén continuar co programa de avais para a mocidade dirixido a persoas menores de 36 anos que adquiren a súa primeira vivenda.

No eixe 2, dirixido á prevención da exclusión residencial, inclúense 5 accións destinadas a axudar ás persoas con maiores dificultades de acceso á vivenda ou en situación de risco de exclusión social. Dentro destes programas figuran o Bono de alugueiro social, o Bono de alugueiro social para persoas vítimas de violencia de xénero, a reparación de infravivendas en concellos de menos de 10.000 habitantes, a atención a colectivos vulnerables e a persoas sen fogar.

Neste sentido debe destacarse tamén a xestión polo IGVS dos programas en materia de acceso á vivenda previstas no Plan estatal para o acceso á Vivenda 2022-2025.

Liña estratéxica B - Rehabilitación, rexeneración e renovación urbanas.

Nesta liña, seguirase apostando pola rehabilitación de vivendas e edificios, tanto nos ámbitos urbanos como nos núcleos rurais, nos conxuntos históricos ou no ámbito dos Camiños de Santiago, no marco da Lei 1/2019, do 22 abril, de rehabilitación e de rexeneración e renovación urbanas de Galicia, tanto a través de programas de axuda á rehabilitación como de actuacións directas por parte do IGVS, tanto no seu propio parque como a través da rehabilitación de vivendas no marco do programa Rexurbe.

Dentro dos programas de rehabilitación, merecen especial atención as actuacións en Contornos Residenciais de Rehabilitación Programada, Áreas de Rehabilitación integral, Áreas Rexurbe e o programa Rexurbe. Continuarase tamén coa xestión dos programas de axudas

a particulares e comunidades, con especial incidencia nas axudas á rehabilitación enerxética de edificios e vivendas e a redacción de proxectos e do libro do edificio existente incluídas na compoñente 2 do Plan de recuperación, transformación e resiliencia, así como dos programas de axuda á mellora da accesibilidade ás vivendas.

Neste ámbito seguirase tamén coas axudas a concellos, nomeadamente a rehabilitación de vivendas de titularidade municipal con destino a alugueiro social; a reparación de infravivendas en concellos de menos de 10.000 habitantes e o Fondo de cooperación para o apoio ao financiamento de actuacións de rehabilitación e conservación do patrimonio construído en concellos de menos de 50.000 habitantes.

Liña estratéxica C - Solo residencial.

Nas dúas accións desta liña destinadas á promoción de solo residencial para vivenda protexida, seguirase coa promoción en San Paio de Navia, Vigo e á adxudicación de solo neste ámbito, con destino á promoción de vivendas protexidas de protección autonómica (VPA).

Liña estratéxica D - Outras medidas en materia de vivenda e rehabilitación.

Nesta liña seguirase a impulsar o Observatorio da Vivenda de Galicia, a realización de estudos e análises do sector inmobiliario e a posta a disposición de emprendedores e entidades locais de titularidade do IGVS.

Debe destacarse tamén a estratexia galega de solo residencial, elevada ao Consello da Xunta o 10 de xuño de 2024, co obxectivo de impulsar a construción de 20.000 vivendas protexidas e outras 5.000 libres. Esta estratexia enmárcase na aposta do Goberno autonómico de ampliar a oferta de vivenda na comunidade co compromiso de dobrar o parque residencial público nesta lexislatura, para pasar das 4.000 actuais a 8.000 vivendas.

Neste sentido reforzase claramente a construción de VPP tanto no marco das actuacións financiadas con cargo ao Plan de Recuperación, transformación e Resiliencia como das promovidas pola sociedade de solo residencial que xurda da escisión da sociedade Xestión do Solo de Galicia - Xestur S.A., a quen se lle apoiará economicamente dende o IGVS para dar viabilidade á promoción da vivenda pública pola dita entidade.

II.3. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

AXENCIA GALEGA DE INFRAESTRUTURAS (AGI)

O 20 de xaneiro de 2012 entrou en funcionamento a Axencia Galega de Infraestruturas. A axencia ten como obxectivos básicos impulsar, coordinar e xestionar a política autonómica en materia de estradas e, en especial, a planificación, proxección, construción, conservación e explotación das estradas que sexan competencia da nosa comunidade autónoma, e os servizos

que se poidan instalar ou desenvolver nas ditas infraestruturas e, tamén, garantir o uso e defensa do patrimonio viario.

Así mesmo depende funcionalmente da Axencia Galega de Infraestruturas a Sociedade Pública de Investimentos de Galicia, S.A., cuxa actividade fundamental a día de hoxe consiste na realización da conservación e explotación do treito Alto de Santo Domingo-A52 (AG-53 e AG-54) da autoestrada Santiago de Compostela-Ourense.

Ademais, como medio propio da administración da Xunta de Galicia recibe encargos para desenvolver ou colaborar no desenvolvemento de infraestruturas que son competencia de outros centros directivos.

Cómpre sinalar que, de acordo coa liña política seguida por este Goberno, todo o investimento prográmase pola vía orzamentaria fronte ao financiamento non específico, vía financiamento bancario coa Sociedade Pública de Investimentos (SPI) ou pola execución das obras incluídas en contratos de concesión de obra pública. Deste modo, non se aumenta a carga financeira a longo prazo da comunidade autónoma con novos compromisos de gasto. De feito, nos últimos anos foise diminuindo a carga financeira da Axencia, coa amortización dos créditos bancarios da SPI, tamén os da antiga ACEOUSA (pola autoestrada Dozón - A-52), e ao apartarse a Xunta do convenio de subvención de peaxe na AP-9 en Rande e A Barcala. Este proceso permitiu liberar recursos para obra nova e conservación, e se culmina coa liberación dos créditos asignados ás peaxes en sombra por canon de demanda.

A actividade da Axencia Galega de Infraestruturas para o ano 2025 estará dirixida a conseguir:

- Unha Galicia mellor vertebrada, coa planificación, construción e mellora dunha Rede de Estradas competencia da comunidade autónoma ao servizo da mobilidade, de acordo cos obxectivos da Estratexia Galega de Mobilidade.
- Estradas 24/7, asegurando que estean á disposición da mobilidade interurbana de Galicia en todo momento, asegurando a vialidade e o bo estado da infraestrutura a través dunha axeitada conservación.
- Estradas seguras, co desenvolvemento de accións e actuacións en materia de seguridade viaria.
- Estradas verdes, que sexan cada vez máis infraestruturas de soporte para unha mobilidade sostible, a través da estratexia Sendas de Galicia; e que contribúan á loita contra o cambio climático.
- Estradas intelixentes, coa estratexia en materia de dixitalización e innovación da axencia.
- Colaborando con outras administracións para promover a mobilidade sostible nas fachadas marítimas das cidades de Coruña, Ferrol e Vigo.

- E, adicionalmente, poñendo a disposición a experiencia e a capacidade de xestión da axencia para a execución de infraestruturas competencia doutros centros directivos e Consellerías da Xunta de Galicia.

Estas liñas de acción fórmulanse no marco da Planificación estratéxica da Xunta de Galicia e de modo coherente coas directrices da Unión Europea. Aos tradicionais traballos da Xunta de Galicia en materia de estradas engádense actuacións que procuran o fomento da mobilidade sostible. Ao tempo, e de modo transversal, estanse a incorporar criterios de deseño cada vez máis respectuosos co medio ambiente e coa seguridade das persoas no desenvolvemento das tarefas das que se encarga a Axencia Galega de Infraestruturas.

- Unha Galicia mellor vertebrada. Planificación, construción e mellora da Rede de Estradas competencia da comunidade autónoma.

As infraestruturas ao servizo da mobilidade constitúen un elemento fundamental para o desenvolvemento de Galicia, por tres motivos principais: a posición xeográfica de Galicia, o seu sistema urbano policéntrico e a dispersión dos seus asentamentos. Ademais, a rede hidrográfica e a topografía condicionan o desenvolvemento de infraestruturas lineais como son as estradas, polo que requiren un maior esforzo que noutros territorios para o seu desenvolvemento e conservación. Sen embargo, son fundamentais para lograr unha axeitada vertebración do territorio, achegando os servizos ás persoas e conectando con nodos de comunicación como portos, aeroportos, estacións de ferrocarril e intermodais e conexións viarias exteriores.

Xerarquicamente, as Vías de Altas Prestacións titularidade da Comunidade Autónoma de Galicia, xunto coas do Estado, son as máis importantes xa que unen as principais poboacións e nodos de comunicacións e loxísticos. Nos últimos anos houbo un importante desenvolvemento destas vías, cun total de 527,62 que comparados cos 313,32 km do ano 2009 supón un incremento do 69%. As últimas vías de altas prestacións que entraron en servizo foron como de nova traza o enlace da Autovía Tui - A Guarda coa A-55 e o polígono de Areas, e en canto á mellora da calidade, a conversión en autovía dos corredores do Morrazo e Nadela-Sarria. Treito: Pobra de San Xiao-Sarria Centro. Estas últimas dúas actuacións, se ben non incrementan a lonxitude da rede de estradas de alta capacidade, si que supoñen unha mellora de calidade dos parámetros de deseño da vía por supoñer a duplicación da calzada separando os sentidos de circulación. Así mesmo, desenvólvense outros eixos como a Autovía Santiago - A Estrada, coa obra do treito entre A Ramallosa e a AC-241 moi avanzada, e prevéndose en 2025 a licitación do treito AC-241 - PO-841 (O Rollo); continuando coa continuación da conversión en autovía ca VAC Nadela - Sarria, coa conversión tamén en autovía do Corredor CG-1.5, Brión - Noia, a prolongación da autovía da Costa da Morte, ou a VAC da Costa Norte.

Unha vez que as actuacións en materia de infraestruturas viarias que a día de hoxe se encontran en obras ou en fase de planificación se poñan en servizo, suporá que máis do 85% da poboación encontrárase a menos de 15 minutos dunha Vía de Altas Prestacións.

Pero, ademais, é necesario que todo o territorio acceda do modo máis curto e rápido posible á rede de alta capacidade: é necesaria a máxima capilaridade da rede de estradas, e

nas mellores condicións. Para iso, trabállase no programa de acondicionamento e mellora da rede de estradas convencionais, fundamental para o equilibrio territorial e o reto demográfico, ao ofrecer unha maior accesibilidade ás zonas que máis o necesitan do territorio galego. Recolle o acondicionamento de estradas existentes para mellora das súas características e aumento da seguridade viaria, de diversas actuacións en estradas como a mellora da estrada LU-651 entre Folgoso de Courel e Seoane, na AC-862 entre San Sadumiño e Ponte Mera, a LU-540 entre Viveiro e Cabreiros, as estradas PO-234, PO-235 e PO-230 na provincia de Pontevedra, ou a OU-540 entre Celanova e a fronteira portuguesa entre outras.

Finalmente, prográmanse tamén actuacións vertebradoras da contorna dos centros urbanos, de acordo co grao de avance dos seus respectivos proxectos: a Rolda Este de Lugo, o treito Bemposta - N-525 da circunvalación Este de Ourense, a variante de Alba (pendente da conformidade do Ministerio de Transportes ao cambio de titularidade en favor do concello do treito da N-550 no que entronca) e o novo acceso ao CHUO dende a N-525 en Ourense, entre outros.

- Estradas 24/7. Conservación de estradas para garantir un servizo público esencial.

Nos peores anos da crise económica a Xunta de Galicia blindou a conservación de estradas, de modo que se mantivesen os alicerces para a recuperación económica, e nos anos da pandemia se revelou como unha decisión axeitada, dado o servizo esencial que supón asegurar a mobilidade as 24 horas do día, os 7 días da semana e os 365 días ao ano. Por iso, e co obxectivo de manter o estado das estradas nas debidas condicións de viabilidade, seguridade, limpeza, sinalización e comodidade, nos orzamentos da Axencia Galega de Infraestruturas teñen un importante protagonismo as partidas destinadas á conservación de estradas.

Comezando pola labor máis básica, que é a conservación ordinaria e o Plan de Vialidade Invernal da Xunta de Galicia, pero tamén mantendo a intensidade nos traballos de conservación extraordinaria co Plan de Reforzos de firme, que dende hai anos conta cunha liña de actuación específica para rehabilitación e mellora do firme das estradas autonómicas.

Como tamén é fundamental o programa de inspección e actuacións en estruturas nas estradas da Xunta de Galicia, co que se realiza un seguimento continuo do estado das obras de paso, pontes e viadutos e da que se derivan actuacións de rehabilitación cando son necesarias así como a posta en marcha dun programa pioneiro para o inventario e inspeccións principais de noiros e muros na rede autonómica de estradas que xa está a ser unha ferramenta de gran axuda tendo en conta a topografía desta comunidade autónoma e a súa climatoloxía que condicionan en grande medida o deseño das infraestruturas viarias. O peso que van gañando estes dous programas de inspección e execución de actuacións preventivas en estruturas, obras de paso, muros e noiros, fai oportuno que contén coa súa propia partida orzamentaria.

Así mesmo, e dado que a Axencia Galega de Infraestruturas asume a tutela funcional da Sociedade Pública de Investimentos, a actuación da axencia debe de contemplar as actividades desenvolvidas por esta sociedade. En concreto esta actividade está dirixida principalmente á realización das labores de conservación e explotación do treito Alto de Santo Domingo-A52 (AG-53 e AG-54) da autoestrada Santiago de Compostela-Ourense.

- Estradas seguras. Estratexia 2024 - 2027.

En maio de 2024 o Consello da Xunta de Galicia aprobou a Estratexia de actuación en Treitos de Concentración de Accidentes e Treitos de Alto Potencial de Mellora en vías autonómicas para o período 2024-2027. Ademais estas intervencións poden ser cofinanciadas con Fondos Feder, para o que a Xunta xa dispón dunha destas liñas de financiamento asignada. O obxectivo é continuar incrementando a seguridade viaria nas estradas autonómicas, unha prioridade para a Xunta de acordo co establecido no Plan de Seguridade Viaria de Galicia 2022-2025, que establece como principio a “Visión 0”, é dicir, buscar un horizonte no que non haxa vítimas de accidentes de tráfico a longo prazo. Se ben as cifras de vítimas en accidentes de tráfico están moi alonxadas das que se rexistraban hai anos, os anos posteriores á pandemia estanse revelando difíciles, en especial polo incremento de sinistros derivados de causas como distraccións ou excesos de velocidade, pero tamén derivadas da conducións en condicións inaxeitadas polo non uso de elementos de protección, ou polo consumo de alcohol ou drogas, favorecidas ademais pola situación que se está a producir cos avisos en redes sociais dos controles de velocidade e alcoholemia. Cuestións que obrigan a poñer o foco na sensibilización, con campañas en medios de comunicación que incidan nas principais causas de sinistralidade, como as distraccións, ou retomando os cursos de condución segura para motoristas. Pero sen descoidar á infraestrutura, que é a principal competencia da axencia na materia.

Previsión a mellora da seguridade en 21 treitos de concentración de accidentes que se estenden ao longo de 33,7 km de estradas, con actuacións de reformas de interseccións, calmados de tráfico ou melloras de pasos de peóns, entre outras accións. Estas intervencións daránlle continuidade ás executadas na primeira Estratexia, que entre os anos 2016 e 2020 permitiu reducir a sinistralidade nun 60% nos treitos nos que se actuou. Pero, ademais, na nova estratexia tamén se programan obras en 109 treitos de alto potencial de mellora que se desenvolven ao longo de 480,41 km de vías autonómicas. Trátase da eliminación de obstáculos co fin de conseguir “estradas que perdoen” os erros que poidan cometer os condutores e dar unha segunda oportunidade de volver á calzada. As obras previstas para acadar este obxectivo engloban melloras do firme, optimización da sinalización e o balizamento, mellora dos sistemas de contención, reforzo da iluminación en pasos de peóns, mellora do trazado e interseccións ou acondicionamento de marxes.

E, por suposto, a busca da mellora da seguridade viaria, ademais, informará de modo transversal todas as actuacións que desenvolve sobre a rede autonómica de estradas. Todas elas oríentanse á seguridade viaria: a execución de novas vías de altas prestacións, por evitar o paso por travesías urbanas; os desdobramentos de calzadas existentes; as sendas peonís e ciclistas, e moitas outras pequenas actuacións que melloran en continuo a seguridade das estradas autonómicas.

- Estradas verdes. Estratexia Sendas de Galicia e xestión da biomasa.

É unha prioridade estratéxica seguir avanzando cara un modelo de mobilidade baseado no uso de modos colectivos e outros modos alternativos ao emprego do vehículo particular, tanto no ámbito interurbano e metropolitano. No marco destas actuacións estase a pro-

mover a construción de sendas como elementos que permiten o aforro enerxético e unha redución da pegada de carbono (carbon footprint, pegada de carbono). Esta estratexia, que se vai desenvolvendo por comarcas, permitiu poñer en servizo case 300 quilómetros de novos itinerarios peonís e ciclistas en estradas autonómicas nos últimos anos. A maiores, continuarase a colaborar coa Dirección Xeral de Mobilidade para rematar as actuacións de maior envergadura que contan con financiamento dos fondos Next Generation UE, cos que se promoven sendas metropolitanas nas cidades galegas máis aló da rede autonómica de estradas, e outras medidas tamén favorecendo a mobilidade sostible, como son os aparcamentos disuasorios nas cidades e para carpooling, e as melloras nas paradas de transporte público en estradas autonómicas.

Cómpre destacar pola súa importancia estratéxica a construción de sendas ciclistas e/ou peonís recollidas na estratexia Sendas de Galicia. Trátase dun programa ao que se destinaron fondos FEDER e REACT-EU correspondentes ao período 2014-2020, e que teñen continuidade no programa operativo para Galicia para o período 2021-2027, co complemento de fondos propios da comunidade autónoma. Comprende un conxunto de actuacións que promoven a mobilidade alternativa ao vehículo privado, compatibilizando os tránsitos peonís e ciclistas co vehículo automóbil na rede autonómica de estradas nas axeitadas condicións de seguridade para todos os usuarios. A dotación orzamentaria para o ano 2025 permitirá promover novas actuacións nas 11 comarcas da primeira e segunda fase, e iniciar as actuacións dunha nova terceira fase, nas comarcas do Baixo Miño, Condado, Deza, Sarria, Terra de Lemos, Barbanza e Noia. No ano 2025 continuarase a execución da senda na PO-546 no treito Mollabao - Praceres en Pontevedra; e impulsaranse tamén outras como a senda na OU-402 en Reza (Ourense); a senda na PO-841 en A Estrada; ou a senda na PO-313 en Broullón (Moaña) entre outras. Estas actuacións complementanse coas financiadas polos fondos Next Generation EU (como a actuación para mellora da mobilidade sostible na PO-323 en Teis (vigo), e coordínanse ademais coas políticas de fomento do transporte público da Dirección Xeral de Mobilidade, continuándose o acondicionamento das paradas de autobús situadas na rede autonómica de estradas para unha maior accesibilidade e seguridade viaria, e renóvanse ou instálanse marquesiñas onde é necesario.

Cómpre ademais destacar que en 2024, se comezou un programa de actuacións que supón un salto cualitativo importante para esta conversión das estradas en corredores verdes. Tradicionalmente, na xestión das estradas o obxectivo fundamental era o desbroce e control do crecemento da vexetación nas marxes inmediatas das estradas, para facilitar o tránsito, mellorar a visibilidade e tamén dificultando as incursións de animais na calzada. Xa nos últimos anos se incrementou o traballo neste eido, coa supresión do uso extensivo de herbicidas, o que obriga a un maior esforzo no desbroce, e coa eliminación no dominio público viario de especies pirófitas, como acacia, eucalipto ou mimosa, en colaboración coa empresa pública Seaga. Así, as estradas contribúen coa loita contra os lumes. Pero en 2024 iniciouse o traballo para que nas grandes superficies de Dominio Público Viario de titularidade autonómica haxa unha transformación que as converta nun verde propio de Galicia, reforestándoas con arborado autóctono e deste modo conseguindo importantes obxectivos a medio prazo, con luces longas: contribuír a loita contra o cambio climático, deixar menos espazo dispoñible

para as especies invasoras, e ademais diminuír costes de mantemento, xa que o sombreado do bosque implicará un menor crecemento baixo as árbores.

Ademais, continuarase a traballar no Plan de Acción contra o Ruído nas estradas autonómicas, con medidas destinadas a mitigar as molestias que se produce en vivendas e equipamentos públicos polo paso dos vehículos.

- Estradas intelixentes. Mellora da xestión e aproveitamento das novas tecnoloxías.

A organización e o sistema de traballo da axencia deben rexerse polo principio de calidade e mellora continua que garanta un nivel axeitado na xestión e prestación de servizos aos destinatarios da súa actividade coa máxima racionalización dos orzamentos públicos. Dende hai anos trabállase de modo integrado co resto da Xunta de Galicia na dixitalización dos procedementos administrativos de modo que se axilicen os mesmos e se avance na relación dixital coa cidadanía. Ademais, nos tres últimos anos traballouse intensamente na dixitalización dos expedientes de expropiacións e da liña e dominio público viario, así como na adquisición de datos sobre o terreo e posterior procesado para lograr o xemelgo dixital da estrada. Estas tarefas permitirán poñer unha información fundamental a disposición da cidadanía, axilizando ademais os expedientes administrativos e a actividade propia da axencia ao contar unha información máis accesible, mellor estruturada e de maior calidade.

Para continuar o traballo feito, pero no marco dun contexto orientado a aproveitar a tecnoloxía para obter grandes oportunidades de mellora, aprobouse a Estratexia de dixitalización e innovación en materia de estradas de Galicia que fixa cinco retos concretos. O primeiro é conseguir máis rapidez e eficacia na xestión, tanto para promover a optimización e innovación das infraestruturas e do transporte por estrada como para tramitar as autorizacións precisas para actuar no dominio público viario e que suporá un grande impulso técnico para aproveitar ao máximo as potencialidades das vías e unha maior axilidade no outorgamento de permisos ao cidadán. O segundo reto que se fixa é facilitar o despregamento do vehículo autónomo. O terceiro, a aplicación de tecnoloxías Big Data e a intelixencia artificial para unha maior eficacia e eficiencia no mantemento e conservación das estradas. O cuarto reto é a xestión avanzada da seguridade viaria para a protección dos usuarios: prevención de accidentes empregando técnicas de intelixencia artificial para previr os sinistros con animais. E o quinto reto, a formación especializada.

- Mellora da mobilidade e da integración porto - cidade en Coruña, Ferrol e Vigo.

Trátase de actuar nas fachadas marítimas destas cidades, aproveitando as oportunidades que se presentan para mellora da integración urbana e da mobilidade nos espazos portuarios máis centrais e con maior transcendencia nos núcleos urbanos

No proceso de recuperación da fachada marítima da cidade de A Coruña abriuse unha nova etapa co compromiso da financiación, licitación e execución dos accesos ferroviarios necesarios para a posta en funcionamento do Porto exterior de Punta Langosteira que garanta a súa plena actividade e competitividade co resto de instalacións portuarias existentes e, de outra, na transformación, reordenación urbanística e humanización dunha boa parte dos espazos portuarios interiores (peirao de Batería, peirao de Calvo Sotelo, e peirao de

San Diego) que pode xerar un amplo valor económico e un gran beneficio social para a cidadanía de a cidade de A Coruña e tamén na súa área de influencia.

A Xunta de Galicia busca facilitar que se leve a cabo unha transformación e reordenación do espazo portuario interior de la cidade de A Coruña, no novo marco de colaboración co resto de administracións que se estableceu no 2024. Neste proxecto de marcado carácter estratéxico e urbanístico, a Xunta materializará xa o seu compromiso coa execución da nova estrutura flotante na zona do Parrote do porto da Coruña.

En canto ás intervencións nas zonas portuarias de Ferrol e Vigo, están moi avanzadas as actuacións dos fondos do Mecanismo de Recuperación y Resiliencia para apoiar de modo decisivo as intervencións de integración urbana e mellora da mobilidade sostible que están a promover as Autoridade Portuaria de Ferrol - San Cibrao e Vigo.

En Vigo, co impulso da mobilidade peonil e ciclista en dous treitos da fachada marítima da cidade: entre A Laxe e O Berbés (xa en servizo), e no treito da Avenida de Beiramar entre a Rúa Coruña e Bouzas (moi avanzada). Isto, xunto coas actuacións en marcha ou xa executadas pola Autoridade Portuaria de Vigo, permitirá unir todo o borde litoral de Vigo, no ámbito portuario, para a mobilidade peonil e ciclista. A maiores e tamén cunha vinculación directa co mar e en Vigo, iníciase por parte da Axencia Galega de Infraestruturas a execución das obras de urbanización do sector PS-6 do Campus da Mar da ETEA en Vigo, e colaborase coa Zona Franca de Vigo na execución da urbanización do sector PS-1, de viario e servizos xerais. Finalmente, nesta cidade, a Xunta de Galicia ábrese á colaboración co concello na prolongación do túnel da Porta do Sol e de Elduayen, prevendo a cofinanciación desta actuación municipal pero de grande transcendencia para a mobilidade e en especial para o transporte público no centro da cidade.

En Ferrol, tamén está xa en servizo o novo itinerario peonil e ciclista entre a cidade e A Malata a través da estrada Baixa do Porto, e moi avanzada a humanización da contorna da Dársena de Curuxeiras e a execución dos aparcamentos disuasorios que axudarán a evitar a entrada de vehículos privados no casco histórico da cidade de Ferrol. Un conxunto de actuacións no ámbito portuario ao que se dará continuidade en colaboración co concello xa en ámbito urbano, de modo que se consiga o obxectivo, máis amplo e ambicioso, de abrir Ferrol ao mar.

- Colaboración na execución de infraestruturas competencia doutros centros directivos e Consellerías da Xunta de Galicia.

Nos últimos anos afondouse no potencial da Axencia Galega de Infraestruturas para aportar a súa experiencia na xestión administrativa e construción de infraestruturas, ampliando o ámbito de actuacións máis alá das infraestruturas viarias, o que implicou unha adaptación da súa estrutura para asumir as novas funcións. Así, estase a colaborar en distintos traballos de apoio na licitación e/ou execución de infraestruturas da mobilidade, sanitarias e administrativas, entre outras. Neste senso cómpre destacar as encomendas nas que se traballará ao longo do ano 2025: simultaneamente coas obras xa moi avanzadas da ampliación e mellora dos hospitais de Ferrol e Montecelo (Pontevedra), continuando as dos hospitais de Ourense, Clínico Universitario (Santiago) e das fases iniciais do novo Complexo Hospitalario Univer-

sitario da Coruña; avanzando en centros de saúde como os da Rúa, Vilagarcía, da Milagrosa (Lugo) e poñendo en servizo o CIS Olimpia Valencia (Vigo); con obras en edificios administrativos como o novo edificio de San Caetano, en Santiago de Compostela; e actuacións tan singulares como o Centro de excelencia en ciberseguridade de Galicia. En xeral a dotación orzamentaria continúa nos órganos coa orixe da competencia de cada unha das actuacións, polo que non hai reflexo nos orzamentos da Axencia Galega de Infraestruturas, pero supón unha importante labor en canto a xestión técnica e administrativa. A maiores, iníciase por parte da Axencia Galega de Infraestruturas a execución das obras de urbanización do sector PS-6 do Campus da Mar da ETEA en Vigo.

II.4. DOS CONSORCIOS AUTONÓMICOS

AXENCIA DE PROTECCIÓN DA LEGALIDADE URBANÍSTICA

Para a fixación das principais liñas de acción para o período 2025 da Axencia de Protección da Legalidade Urbanística tivéronse en conta 3 premisas fundamentais:

- a) A cada vez maior preocupación social pola materia urbanística e, mais en concreto, pola disciplina e potestade sancionadora neste eido. Non pode esquecerse que nos últimos anos desenvolvéronse ao longo da xeografía española actuacións xudiciais e policiais que puxeron en evidencia a existencia de numerosos ilícitos urbanísticos.
- b) A crecente importancia das políticas de ordenación do territorio e de protección do medio ambiente.
- c) A relación existente entre as competencias autonómicas e locais nesta materia, que esixe o exercicio coordinado do conxunto de potestades integradoras da mesma para un axeitado exercicio da competencia urbanística.

Sentado o anterior, o primeiro a destacar é que o obxectivo xenérico desta axencia céntrase principalmente en mellorar a vixilancia e inspección do territorio e a protección do litoral para velar polo cumprimento da legalidade urbanística. Partindo deste obxectivo xenérico as accións concretas a realizar son:

- A prevención e persecución das infraccións urbanísticas e de costas, mediante a realización de actuacións tales como a vixilancia e inspección do territorio para detectar obras en execución sen licenza municipal ou autorización autonómica; outorgar ao persoal formación especializada para mellorar a calidade e eficacia da disciplina urbanística, facilitando a súa participación en conferencias e cursos; a promoción de investigacións para determinar os feitos e identificar os presuntos responsables da comisión de infraccións graves ou moi graves; a paralización e/ou incoación prioritaria e urxente de expedientes de reposición da legalidade de obras en curso de execución sen licenza municipal ou autorización autonómicas preceptivas e cuxo prazo de caducidade estea próximo

a cumprirse; a imposición de multas coercitivas no caso de incumprimento voluntario da orde de demolición ou a súa execución subsidiaria transcorrido un ano dende a súa executividade.

- A consecución da máxima coordinación, colaboración e participación dos concellos para a consecución de óptimos resultados no eido do urbanismo, mediante a realización de actuacións tales como a vixilancia do cumprimento por parte dos concellos do seu deber de revisar licencias contrarias ao ordenamento xurídico; dar a coñecer a actividade e as funcións da axencia aos concellos galegos non adheridos á mesma ou o asesoramento aos concellos na interpretación da normativa urbanística.

E que, en última instancia, toda a actuación da Administración pública diríxese á protección do benestar dos cidadáns e, en materia urbanística, esta finalidade última da actividade administrativa maniféstase na promoción do seu dereito a un medio urbano e rural axeitado para o desenvolvemento da persoa, consonte ao disposto no artigo 45 da Constitución Española de 1978, e na Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia, na Lei 22/1988, do 28 de xullo, de Costas.

III. ORZAMENTO DE GASTOS POR PROGRAMA

III.1. PROGRAMAS DE GASTO

III.1.1. PROGRAMA 451A - FOMENTO DA REHABILITACIÓN E DA CALIDADE DA VIVENDA

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

Obxectivo estratéxico:

OE 01.03.02 Promover medidas de mellora da accesibilidade, habitabilidade e eficiencia enerxética das vivendas, que sexan saudables e que se adapten aos futuros cambios demográficos, ás novas tecnoloxías e aos retos que supón o cambio climático. Impulsar a rehabilitación da vivenda e a renovación e rexeneración urbana.

Indicador de resultado asociado a ese obxectivo estratéxico:

Vivendas e edificios rehabilitados.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A necesidade que trata de atender o programa 451A consiste basicamente en dispoñer dunha estratexia global que facilite e potencie a recuperación do construído mellorando as condicións de habitabilidade e calidade das vivendas no máis amplo sentido, incluíndo a reparación das vivendas propias do parque de vivendas de promoción pública do Instituto Galego da Vivenda e Solo, e o apoio e fomento da rehabilitación tanto illada como a través da declaración de áreas de intervención no medio urbano declaradas pola Administración autonómica, con especial incidencia nas áreas de rehabilitación supramunicipal declaradas (ARI dos Camiños de Santiago, ARI das Illas Atlánticas e ARI da Ribeira Sacra) e na figura das áreas de rexeneración urbana de interese autonómico (Rexurbe).

Entre as liñas destinadas ao fomento da rehabilitación, destacan os seguintes programas:

- Rehabilitación de vivendas propias do instituto.
- Programa de áreas de rehabilitación integral.
- Declaración de áreas Rexurbe, aprobación dos correspondentes plans de dinamización e seguimento dos ditos plans.
- Programa de préstamos para as actuacións de rehabilitación promovidas por persoas físicas e comunidades de propietarios, coa subsidiación de xuros en función dos seus ingresos, incentivando así o financiamento destas obras.

- Programa Rexurbe, que busca potenciar a rehabilitación dos núcleos históricos de vilas e cidades cun especial valor patrimonial.
- Rehabilitación de vivendas de titularidade municipal.
- Programa de Infravivenda.
- Programa Rehaluga de axudas para a rehabilitación de vivendas para incorporar ao programa de mobilización de vivendas para posibilitar a posta no mercado de vivendas baleiras “vivendas vivas”.
- Continúase tamén co financiamento da mellora da eficiencia enerxética dos edificios en consonancia coas estratexias europeas e da accesibilidade a través dos programas de rehabilitación existentes. Neste sentido, é importante destacar a xestión dos programas do compoñente 2 do Plan de recuperación, transformación e resiliencia, financiados cos fondos MRR, regulados polo Real decreto 853/2021, do 5 de outubro, polo que se regulan os programas de axuda en materia de rehabilitación residencial e vivenda social do plan de recuperación, transformación e resiliencia e o programa de mellora da accesibilidade en e ás vivendas do Plan estatal para o acceso á vivenda 2022-2025.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

O colectivo ao que se dirixe o programa 451A ten un carácter universal, sempre respectando as limitacións que estableza a normativa vixente. En concreto, o colectivo afectado deságase en:

- Persoas propietarias, usufrutuarias ou inquilinas beneficiarios de actuacións en materia de rehabilitación, de acordo coa normativa aplicable.
- Poboación residente en núcleos rurais, cascos históricos, e nas áreas de rehabilitación e áreas Rexurbe.
- Poboación residente en vivendas que non reúnen as condicións mínimas de habitabilidade ou de accesibilidade.
- Veciños e veciñas das parroquias dos Camiños de Santiago, Illas Atlánticas e Ribeira Sacra.
- Persoas titulares de vivendas que as incorporen ao programa de mobilización de vivendas para posibilitar a posta no mercado de vivendas baleiras.
- Persoas xurídicas promotoras das actuacións de rehabilitación e outras administracións públicas.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

O patrimonio arquitectónico (no que hai que incluír de maneira salientable os edificios e vivendas nos que habitan as persoas) require investimentos significativos non só para a súa

conservación senón tamén para a súa mellora, sobre todo se temos en conta que representa un activo que vai máis alá do valor material. Neste ámbito incide a elevada dispersión da poboación de Galicia.

Malia a súa riqueza e importancia, existe, nalgúns casos, un abandono e deterioro do patrimonio arquitectónico, das vivendas, e dos espazos públicos no medio rural e nos conxuntos e núcleos históricos, con despoboamento e envellecemento da poboación, perda de actividades produtivas e da calidade de vida. En algúns casos, as vivendas construídas e de nova construción non acadan os niveis necesarios de calidade, habitabilidade e sostibilidade propios dunha vivenda digna.

Para facilitar estes obxectivos aprobouse a Lei 1/2019, do 22 de abril, de rehabilitación e de rexeneración e renovación urbanas de Galicia que persegue impulsar a participación pública e privada nas actuacións de rehabilitación.

Segundo datos da Enquisa estrutural a fogares, do IGE, no ano 2020 existían en Galicia 1.068.882 fogares, dos cales o 34,75% residía en vivendas familiares principais con 50 ou máis anos de antigüidade, o 47,74% en vivendas con entre 20 e 49 anos de antigüidade, o 15,58% en vivendas con entre 10 e 19 anos e o 1,93% restante, en vivendas con menos de 10 anos dende a construción.

No tocante ao tipo de edificio, case a metade (49,13%) eran vivendas unifamiliares (independentes ou acaroadas). Os pisos ou apartamentos que formaban parte de edificios con 10 ou máis vivendas supoñían o 31,71% do total de vivendas, mentres que os situados en edificacións máis pequenas (menos de 10 vivendas) conformaban o 19,13% do total.

Polo que se refire ao estado dos edificios, o número de edificacións ruinosas ou con deficiente mantemento en 2020 era de 265.858, polo que cómpre incidir nas políticas de rehabilitación de edificios, sen esquecer as necesidades de impulsar as actuacións en materia de eficiencia enerxética e de accesibilidade.

DEBILIDADES:

- Escasa tendencia á rehabilitación e mantemento dos edificios por parte dos seus usuarios.
- É necesario realizar un gran esforzo para axuntar vontades entre os propietarios e romper as inercias que impiden a rehabilitación.
- Dificultade para estimar os prazos da actuación e para establecer unha programación adecuada do financiamento o que, cando é importante aquilatar custos e convencer aos propietarios, constitúe un obstáculo máis que desincentiva a actuación.

AMEAZAS:

- A alta porcentaxe de vivenda unifamiliar, a dispersión da poboación e o progresivo envellecemento de quen ocupan as vivendas con maiores deficiencias, supoñen un risco de que unha parte importante do parque de vivendas quede á marxe do proceso de rehabilitación.
- Dada a estrutura da propiedade de vivenda os custos da rehabilitación deben asumilos os particulares e hoxe en día a situación económica e a escasa renda dispoñible das familias fai moi difícil que se poidan destinar fondos á rehabilitación.

FORTALEZAS:

- Opinión pública cada vez máis sensibilizada na necesidade de rehabilitación e abandono do modelo expansionista de desenvolvemento urbano.
- Experiencia dos últimos anos dos axentes implicados: administracións, técnicos e empresas, xerada como consecuencia das políticas anteriores de apoio á rehabilitación. É de destacar, especialmente, a experiencia xerada a través do Programa de Áreas de Rehabilitación Integral, Áreas Rexurbe e dos programas autonómicos de fomento á rehabilitación.
- A presión lexislativa derivada do cumprimento das esixencias europeas en materia de eficiencia enerxética e accesibilidade universal pode constituír un incentivo para a rehabilitación.
- A Lei 1/2019, do 22 de abril, de rehabilitación e de rexeneración e renovación urbanas de Galicia, facilita as actuacións de rehabilitación a través de diversas medidas tendentes a axilizar a licenza en actuacións de rehabilitación, eliminar as trabas e incentivar a rehabilitación.
- O Decreto 61/2021, do 8 de abril, polo que se regula o informe de avaliación dos edificios e se crea o Rexistro Galego de Informes de Avaliación dos Edificios.
- O Decreto 128/2023, do 7 de setembro, polo que se modifica o Decreto 29/2010, do 4 de marzo, polo que se aproban as normas de habitabilidade de vivendas de Galicia.

OPORTUNIDADES:

- A participación activa dos diferentes axentes que interveñen no sector inmobiliario e que están representados no Observatorio da Vivenda de Galicia, para recoller as súas contribucións que melloren os diferentes programas ou novas iniciativas en materia de rehabilitación, e que quedaron recollidas no Pacto de Vivenda de Galicia 2021-2025, asinado o 20 de xaneiro de 2021, froito do consenso de todos os implicados no sector.
- O investimento público xera unha alta porcentaxe de retorno do devandito investimento e contribúe a mellorar a economía.

- A posibilidade de novos modelos de intervención pública previstos na Lei 1/2019, do 22 de abril, de rehabilitación e de rexeneración e renovación urbanas de Galicia.
- A rehabilitación xurde como unha alternativa para a reconversión do sector da construción pola súa capacidade de xerar emprego e de permitir o desenvolvemento de empresas vinculadas ao territorio no que se desenvolve.
- Mellora da calidade de vida dos cidadáns, das cidades e dun parque inmobiliario antigo.
- Redución da factura enerxética e aproximación aos obxectivos das Estratexias Europeas.
- A declaración dende o 2020 das áreas Rexurbe nos concellos de Mondoñedo, A Coruña, Ribadavia, Tui, Ribadeo, Ferrol, Betanzos e Monforte de Lemos.
- A xestión dos programas de axudas para a rehabilitación enerxética en edificios existentes do Plan de recuperación, transformación e resiliencia: Programas de axudas ás actuacións de rehabilitación a nivel de barrio; de apoio ás oficinas de rehabilitación; de axuda ás actuacións de rehabilitación a nivel de edificio; de axuda ás actuacións de mellora da eficiencia enerxética en vivendas e o programa de axuda á elaboración do libro do edificio existente para a rehabilitación e a redacción de proxectos de rehabilitación.
- A rehabilitación de barrios incentiva a eliminación de guetos e permite aproveitar ao máximo os recursos materiais e do territorio e pode contribuír á rexeneración social de determinados ámbitos.
- A Comunidade Autónoma de Galicia veu realizando un esforzo para mellorar a calidade, accesibilidade e habitabilidade das vivendas no seu territorio. Así, veu actuando no eido das subvencións en todas as súas vertentes para a rehabilitación (vivendas en conxuntos históricos, vivenda rural, reforma de edificios de vivendas de promoción pública...) no marco do plan estatal de vivenda e das normas autonómicas que o complementan, e dos programas propios do IGVS, especialmente o Rexurbe. Tamén, e dado o estado de degradación dalgúns cascos históricos e núcleos rurais, o IGVS interveu nos anos anteriores para proceder na medida do posible á súa rehabilitación e posterior posta en valor. Tamén se levaron a cabo iniciativas de colaboración a través de convenios e outros mecanismos legalmente establecidos con distintos axentes (concellos, universidades, institucións sen fins de lucro...) nos distintos aspectos (tanto de rehabilitación como técnicos) referidos á calidade da vivenda.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O marco legal e regulamentario no que se desenvolve o programa 451A é o seguinte:

- Lei 3/1988, do 27 de abril, de creación do IGVS, e o Decreto 288/1988, que a desenvolve.
- Lei 8/2012, do 29 de xuño, de vivenda de Galicia.
- Lei 1/2019, do 22 de abril, de rehabilitación e de rexeneración e renovación urbanas de Galicia.

- Decreto 18/2014, do 13 de febreiro, polo que se determinan os aspectos básicos dos programas autonómicos de rehabilitación de vivendas e se dan directrices para o desenvolvemento do Plan estatal de fomento do alugamento de vivendas, a rehabilitación edificatoria e a rexeneración e renovación urbanas, 2013-2016, no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia.
- Real decreto 853/2021, do 5 de outubro, polo que se regulan os programas de axuda en materia de rehabilitación residencial e vivenda social do Plan de recuperación, transformación e resiliencia.
- Real decreto 42/2022, do 18 de xaneiro, polo que se regula o Bono Alugueiro Mocidade e o Plan estatal para o acceso á vivenda 2022-2025.

Contase coa participación activa dos diferentes axentes que interveñen no sector inmobiliario, e que están representados no Observatorio da Vivenda de Galicia, para recoller as súas contribucións nesta materia e que quedaron recollidas no Pacto de Vivenda de Galicia 2021-2025, asinado o 20 de xaneiro de 2021, que foi froito do consenso de todos os implicados no sector.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O programa 451A ten a finalidade de mellorar as condicións de vida das persoas propietarias e usuarias das vivendas, de xeito que se favoreza a consecución dunha perfecta habitabilidade das vivendas ao mesmo tempo que se recupera o patrimonio residencial xa edificado, actuando con criterios de calidade e sostibilidade.

Deste xeito, e atendendo tamén a criterios de necesidade de xerar actividade e desenvolvemento económico, é necesario prestar atención a este progresivo deterioro das zonas rurais e barrios históricos intentado promover a súa conservación. Ao mesmo tempo cómpre, tamén, fomentar a recuperación do xa construído en aquelas zonas de crecemento, favorecendo a compacidade urbana, de tal xeito que supoña un adecuado aproveitamento entre infraestruturas, dotacións, servizos, actividades e residencia.

Para estes efectos establécense medidas de fomento e rehabilitación das vivendas individuais ou en réxime de división horizontal, de reparación do parque público de vivendas e de actuacións sobre ámbitos máis extensos, coa declaración de Áreas de Rehabilitación Integral e Áreas Rexurbe. Merece especial atención a recuperación dos núcleos rurais a través da rehabilitación de vivendas de titularidade municipal, e o programa de infravivenda.

Continúa a liña de financiamento iniciada en 2017 consistente na subsidiación de xuros dos préstamos para a rehabilitación, como ferramenta que posibilitará que as persoas con menos posibilidades económicas podan afrontar as obras de rehabilitación da súas vivendas.

Unha vez aprobada a Lei 1/2019, do 22 de abril, de rehabilitación e de rexeneración e renovación urbanas de Galicia, desenvólvese con mais forza o programa Rexurbe, que nace da concienciación da necesidade de recuperar e potenciar o noso patrimonio construído, con especial incidencia nos barrios históricos de Galicia que contan coa declaración de BIC, conseguindo dinamizar estes ámbitos rehabilitando as vivendas, e rexenerando os espazos urbanos.

Nestes momentos, é de especial importancia nas políticas de vivenda facer unha aposta decidida pola rehabilitación como solución eficiente, sostible e de futuro para responder ás necesidades de vivenda da poboación e minorar os impactos no medio, evitando na medida do posible os novos desenvolvementos urbanísticos e fomentando a cultura da rehabilitación, é dicir, que a persoa propietaria da vivenda e o resto da cidadanía sintan a necesidade e valoren a rendibilidade de recuperar o xa construído.

Apóstate especialmente pola accesibilidade e a eficiencia enerxética mediante a xestión dos programas do Plan de recuperación, transformación e resiliencia: Pree 5000, Programas de axudas ás actuacións de rehabilitación a nivel de barrio; de apoio ás oficinas de rehabilitación; de axuda ás actuacións de rehabilitación a nivel de edificio; de axuda ás actuacións de mellora da eficiencia enerxética en vivendas e o programa de axuda á elaboración do libro do edificio existente para a rehabilitación e a redacción de proxectos de rehabilitación, así como do programa de mellora da accesibilidade en e ás vivendas do Plan estatal para o acceso á vivenda 2022-2025.

A rehabilitación de vivendas é unha necesidade permanente que cumpre varios obxectivos:

- Manter a poboación residente en conxuntos históricos, núcleos rurais e barrios de vilas e cidades necesitados de melloras.
- Conservar nas mellores condicións o patrimonio residencial construído.
- Recuperar e rexenerar ámbitos urbanos de especial valor histórico, favorecendo a súa dinamización, para que constitúan centros de actividade social, cultural e económica.
- Promover un rural mais vivo que favoreza o equilibrio territorial.
- Mellorar as condicións de vida dos seus moradores e adaptar as vivendas existentes á realidade actual.
- Reducir a demanda de novos desenvolvementos urbanísticos.
- Mellorar as condicións de accesibilidade dos edificios e vivendas.
- Aforro enerxético ao facer máis eficiente o consumo das vivendas rehabilitadas e reducir a demanda de enerxía.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral de Vivenda e Urbanismo

Instituto Galego da Vivenda e Solo

III.1.2. PROGRAMA 451B - ACESSO Á VIVENDA

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

Obxectivo estratéxico:

OE 01.03.01. Mellorar o acceso á vivenda en propiedade ou en aluguer dos fogares, principalmente para a mocidade e as persoas en situación de vulnerabilidade, e dar cobertura a aquelas situacións que se atopan en risco de perda da súa vivenda habitual.

Indicador de resultado asociado a ese obxectivo estratéxico:

Unidades convivenciais que se benefician das medidas de acceso á vivenda.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A necesidade que trata de atender o programa 451B consiste basicamente en facilitar o acceso á vivenda, tanto en propiedade como en réxime de alugueiro, para aqueles sectores da sociedade que se atopen en condicións máis desfavorecidas.

En materia de vivenda seguiranse as directrices incluídas no Pacto de Vivenda de Galicia 2021-2025, que se constitúe como un instrumento de planificación das políticas públicas neste eido para o período 2021-2025 na Comunidade Autónoma de Galicia. Este pacto asinouse, o 20 de xaneiro de 2021, polos membros do Pleno do Observatorio da Vivenda de Galicia constituído polos representantes das Administracións públicas con competencias na materia e os representantes de entidades, institucións ou asociacións que agrupan persoas físicas ou xurídicas que teñen a consideración de axentes da edificación na lei 38/1999, do 5 de novembro, de ordenación da edificación así como as axencias e as administracións da propiedade inmobiliaria, como profesionais da intermediación inmobiliaria.

En execución do pacto, no que afecta a este programa de gasto, destacan as seguintes actuacións:

Liña estratéxica A.- Acceso á vivenda.

Esta liña divídese en dous eixes: acceso á vivenda e prevención da exclusión residencial. Dentro dos programas do eixe 1, orientados a facilitar o acceso á vivenda, seguirase coa construción de vivendas protexidas de promoción pública polo IGVS e coa súa adxudicación aos colectivos con maiores dificultades de acceso á vivenda, todo iso en execución da liña estratéxica para o desenvolvemento de vivenda de promoción pública e impulso da vivenda protexida en execución do Pacto de vivenda de Galicia 2021-2025 elevada ao Consello da Xunta o 30 de marzo de 2023; impulsarase a vivenda protexida de protección autonómica; implementarase un programa dirixido a fomentar a posta no mercado de vivendas baleiras en réxime de alugueiro: o programa “vivendas vivas” e convocaranse axudas para o alugamento do plan estatal para o acceso á vivenda 2022-2025. Esta aposta polo acceso á vivenda en réxime de alugueiro complementase coa convocatoria de axudas para a adquisición de vivendas en núcleos rurais, centros históricos e para a adquisición de vivendas protexidas ou a prezo limitado, con especial reforzo para as persoas mozas, que busca ademais fixar poboación e dinamizar os núcleos rurais e centros históricos, así como facilitar o acceso a unha vivenda protexida ou a prezo limitado. Destaca tamén o programa de avais para a mocidade destinado a incentivar o financiamento para as persoas menores de 36 anos que adquiren a súa primeira vivenda.

No eixe 2, dirixido á prevención da exclusión residencial, inclúense 5 accións destinadas a axudar ás persoas con maiores dificultades de acceso á vivenda ou en situación de risco de exclusión social. Dentro destes programas figuran o Bono de alugueiro social, o Bono de alugueiro social para persoas vítimas de violencia de xénero, convocados en 2022 como

prestación, a reparación de infravivendas en concellos de menos de 10.000 habitantes, a atención a colectivos vulnerables e a persoas sen fogar.

Hai que sinalar que no 2022 publicouse o Real decreto 42/2022, do 18 de xaneiro, polo que se regula o Bono Alugueiro Mocidade e o Plan estatal para o acceso á vivenda 2022-2025, que se xestiona polo IGVS.

Por último, é imprescindible destacar o compromiso asumido polo Goberno autonómico de duplicar nos vindeiros anos, ata 2028, o parque público de vivenda así como crear solo para a construción de 20.000 vivendas protexidas e 5.000 vivendas libres.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

O colectivo ao que se dirixe o programa 451B ten un carácter universal, sempre respectando as limitacións que estableza a normativa vixente. En concreto, o colectivo afectado desagrégase en:

- Persoas inquilinas que vaian alugar unha vivenda con axudas autonómicas e estatais.
- Persoas beneficiarias das medidas implantadas pola Xunta de Galicia para evitar e paliar os desafuzamentos hipotecarios ou por falta de pagamento dos alugueiros e garantir o acceso á vivenda (programa de realoxos, bono alugueiro, mobilización de vivendas baleiras, asesoramento xurídico gratuíto...).
- Mulleres vítimas de violencia de xénero.
- Persoas menores de 35 anos adquirentes de vivenda en concellos de menos de 10.000 habitantes, en centros históricos e de vivendas protexidas ou a prezo limitado.
- Adquirentes de vivendas de promoción pública.
- Persoas menores de 36 anos que adquiren a súa primeira vivenda.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Actualmente segue habendo sectores de poboación con dificultades de acceso a unha vivenda en propiedade ou en alugueiro, polo que deben consolidarse as actuacións dirixidas a facilitar o dito acceso.

DEBILIDADES:

- Existencia de familias con necesidade de vivenda e escasos recursos económicos.
- Dificultades de acceso ao crédito para o financiamento da adquisición de vivenda.

- Pouca oferta de vivendas, principalmente en alugamento, en algunhas localidades

AMEAZAS:

- A dispersión da poboación existente en Galicia.
- Progresivo envellecemento da poboación.

FORTALEZAS:

- Necesidade de potenciar as políticas de carácter social en materia de vivenda, en particular as dirixidas a posibilitar a permanencia das familias con menos recursos nas súas vivendas.
- Os últimos cambios lexislativos no Estado e na Comunidade Autónoma en materia de protección dos debedores hipotecarios e, concretamente, as medidas da Xunta, o Pacto de Vivenda de Galicia 2021-2025.
- A implantación de programas por parte da Xunta, en execución das medidas para evitar e paliar os desafiuzamentos hipotecarios ou por falta de pagamento dos alugueiros e garantir o acceso á vivenda, nos que destacan a colaboración coa SAREB, entidades financeiras, a institución do Valedor do Pobo, o programa de mobilización de vivendas para posibilitar a posta no mercado de vivendas baleiras e o do Bono de alugueiro, que buscan dar solucións áxiles ás persoas para posibilitar a permanencia nas súas vivendas ou o acceso a unha vivenda alternativa.
- A aposta do Goberno autonómico de ampliar a oferta de vivenda na comunidade co compromiso de dobrar o parque residencial público nesta lexislatura, para chegar ás 8.000 vivendas.

OPORTUNIDADES:

- A participación activa dos diferentes axentes que interveñen no sector inmobiliario, e que están representados no Observatorio da Vivenda de Galicia, para recoller as súas contribución que melloren os diferentes programas ou novas iniciativas, e que quedaron recollidos no Pacto de Vivenda de Galicia 2021-2025, asinado o 20 de xaneiro de 2021, que foi froito do consenso de todos os implicados no sector.
- Incremento da percepción do alugueiro como forma alternativa de acceso á vivenda; consolidación dos programas destinados a fomentar a axuda ao alugamento para os colectivos máis desfavorecidos, con especial incidencia nas persoas incursoas en procedementos de desafiuzamentos ou execucións hipotecarias e as vítimas de violencia de xénero, a través dos programas do bono de alugueiro social.
- A aprobación dun novo plan de vivenda estatal, que coincide en gran medida cos programas xa implantados pola Xunta de Galicia.

- Tamén se procura facilitar o acceso a vivenda a persoas menores de 35 anos a través de axudas específicas, tanto para alugamento como para a adquisición, contando ademais cun programa de avais para a mocidade destinado a persoas menores de 36 anos.
- É importante tamén favorecer e impulsar o parque de vivendas en alugamento e neste sentido existen medidas orientadas a fomentar a construción de vivendas en alugamento por parte de promotores públicos ou privados, tendo en conta ademais a existencia dun programa específico financiado tanto con fondos MRR de axuda á construción de vivendas en alugueiro social en edificios enerxéticamente eficientes, así como a previsión da posibilidade de incrementar o parque público existente con cargo ao plan estatal para o acceso á vivenda.
- Esta promoción pública vese reforzada co obxectivo de contar en 2028 con 8.000 vivendas de titularidade pública o que supón duplicar nos vindeiros anos o parque público de vivenda.
- Ademais de todo o anterior, o IGVS seguiu a impulsar nos últimos anos unha política de desenvolvemento de solo residencial con destino a vivendas protexidas nas principais cidades de Galicia. Esta actuación cobra especial importancia coa estratexia galega de solo residencial que prevé a creación do solo para a construción de 20.000 vivendas protexidas e 5.000 vivendas libres, utilizando os instrumentos de ordenación territorial para axilizar a xestión do solo e prestando especial atención á mocidade na adxudicación das vivendas que se promovan.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O marco legal e regulamentario no que se desenvolve o programa 451B é o seguinte:

- Lei 3/1988, do 27 de abril, de creación do IGVS, e o Decreto 288/1988, que a desenvolve.
- Lei 8/2012, do 29 de xuño, de vivenda de Galicia.
- Decreto 253/2007, do 13 de decembro, de Réxime xurídico do solo e das edificacións promovidas polo IGVS.
- Decreto 17/2016, do 18 de febreiro, polo que se crea e se regula o Censo de vivendas baleiras da Comunidade Autónoma de Galicia.
- Real decreto 42/2022, do 18 de xaneiro, polo que se regula o Bono Alugueiro Mocidade e o Plan estatal para o acceso á vivenda 2022-2025.

Contase ca participación activa dos diferentes axentes que interveñen no sector inmobiliario, e que están representados no Observatorio da Vivenda de Galicia, para recoller as súas contribucións nesta materia e que quedaron recollidas no Pacto de Vivenda de Galicia 2021-2025, asinado o 20 de xaneiro de 2021, que foi froito do consenso de todos os implicados no sector.

Estratexia galega de solo residencial aprobada polo Consello da Xunta o 10 de xuño de 2024 para impulsar a construción de 20.000 vivendas protexidas e outras 5.000 libres.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O programa 451B ten a finalidade de facilitar o acceso á vivenda dos sectores con máis dificultades.

Contase coa participación activa dos diferentes axentes que interveñen no sector inmobiliario, e que están representados no Observatorio da Vivenda de Galicia, para recoller as súas contribucións nesta materia e que quedaron recollidas no Pacto de Vivenda de Galicia 2021-2025, asinado o 20 de xaneiro de 2021, que foi froito do consenso de todos os implicados no sector.

Executaranse as actuacións previstas na liña estratéxica para o desenvolvemento de vivenda de promoción pública e impulso da vivenda protexida en execución do Pacto de vivenda de Galicia 2021-2025 elevada ao Consello da Xunta o 30 de marzo de 2023 que busca incorporar máis de 1800 inmobles para acadar as 5600 vivendas no ano 2026. Para cumprir esta meta, o IGVS vai reforzar a súa aposta polo desenvolvemento de inmobles de promoción pública a través de diferentes vías, ao tempo que impulsará a construción de vivendas protexidas por parte de promotores privados e cooperativas, para o que porá á súa disposición solo residencial da súa propiedade alí onde se concentra a maior demanda.

Seguirase tamén a estratexia galega de solo residencial, elevada ao Consello da Xunta o 10 de xuño de 2024, para impulsar a construción de 20.000 vivendas protexidas e outras 5.000 libres. Unha iniciativa que se enmarca na aposta do Goberno autonómico de ampliar a oferta de vivenda na comunidade co compromiso de dobrar o parque residencial público nesta lexislatura, para pasar das 4.000 actuais a 8.000 vivendas.

A programación desenvolverase en dúas fases. Na primeira, entre 2025 e 2028, abordarase a planificación, a adquisición de solo, a redacción de proxectos e os acordos con concellos. Posteriormente, en canto estea xa avanzada esta primeira etapa arrancará a segunda, relativa á execución das obras de urbanización, a comercialización das parcelas e á execución das edificacións.

Na citada estratexia prevese o desenvolvemento de solo residencial principalmente nas localidades con maior demanda, isto é, nas áreas urbana da Coruña, Lugo, Ourense, Pontevedra, Vigo, Santiago, Ferrol e en Vilagarcía de Arousa.

Por outra banda está prevista a construción de vivendas de promoción pública naquelas localidades onde existe mais demanda, en cumprimento do obxectivo de acadar as 8.000 vivendas de titularidade pública ao final da lexislatura.

Tamén se establecen medidas de fomento para a adquisición de vivendas en núcleos rurais, centros históricos e vivendas protexidas ou a prezo limitado e para facilitar o acceso ao financiamento de persoas adquirentes de vivendas protexidas e para o alugueiro, con especial atención ás persoas mozas.

Fomentarase a construción de vivendas e outras modalidades habitacionais en alugamento con axudas a promotores públicos e privados.

Ademais, de xeito moi especial, preténdese dar cobertura ás situacións de risco de exclusión residencial a aquelas familias que están a atravesar situacións de especial dificultade. Estes apoios realízanse a través da implantación de medidas consistentes en programas de marcado carácter social, incluídos no pacto de vivenda de Galicia 2021-2025 como son os programas do bono de alugueiro social como prestación que integra os dous anteriores programas do bono de alugueiro social e do bono de alugueiro social para vítimas de violencia de xénero e o programa de infravivenda.

Con estas medidas preténdese posibilitar o acceso á vivenda tanto en compra como en alugueiro, especialmente aos colectivos máis desfavorecidos, incrementar a vivenda de promoción pública, impulsar a iniciativa privada para desenvolver vivenda a prezos limitados e xestionar solo residencial que permita a construción de vivendas a prezos limitados.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Instituto Galego da Vivenda e Solo

III.1.3. PROGRAMA 511A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE TERRITORIO E INFRAESTRUTURAS

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

É este un programa instrumental de servizos administrativos que ten como finalidade proporcionar os medios materiais, persoais e de organización para o funcionamento dos servizos de carácter xeral da Consellería de Vivenda e Planificación de Infraestruturas na procura da mellora da eficacia e eficiencia nos servizos públicos que se prestan aos cidadáns.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

As actividades que se desenvolven céntranse na dirección, coordinación e control nas áreas de actividade competencia da consellería e, máis en concreto:

- Na ordenación, xestión e administración ordinaria dos asuntos relativos ao persoal da consellería e da Axencia Galega de Infraestruturas.
- Na xestión e control dos convenios e protocolos nos que sexa parte a consellería.
- Na preparación, licitación e adxudicación dos expedientes de contratación pública competencia da consellería.
- Na xestión e administración dos recursos económicos da Secretaría Xeral Técnica.
- No estudo e tramitación dos anteproxectos e proxectos de disposicións de carácter xeral que elaboren os distintos centros directivos, así como a coordinación das funcións xurídico-administrativas que desenvolvan as distintas unidades da consellería e da Axencia Galega de Infraestruturas.
- Na realización das funcións inspectoras sobre todos os órganos e servizos de carácter técnico da consellería.

Ademais, a través deste programa de gasto, préstase a cobertura necesaria para garantir o funcionamento do Xurado de Expropiación de Galicia.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

As actuacións financiadas con este programa de gasto están orientadas a atender as necesidades de funcionamento dos servizos administrativos da Consellería e da Axencia Galega de Infraestruturas, así como do Xurado de Expropiación de Galicia, o que redunda en beneficio dos cidadáns demandantes dos servidos prestados por este departamento e os seus entes dependentes.

DEFINICIÓ DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Decreto 142/2024, do 20 de maio, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Vivenda e Planificación de Infraestruturas (DOG nº 101, do 27 de maio).
- Orde do 7 do setembro de 2017 sobre delegación de competencias no secretario xeral técnico e noutros órganos e entidades públicas adscritas á Consellería de Infraestruturas e Vivenda.
- Resolución do 7 de setembro de 2017 pola que se delega o exercicio de competencias na Secretaría Xeral Técnica da Consellería de Infraestruturas e Vivenda.
- Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia.
- Decreto 172/2018, do 20 de decembro, polo que se aproba o Regulamento de organización e réxime de funcionamento do Xurado de expropiación de Galicia.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A finalidade que se persegue e continuar avanzando na procura da mellora da calidade dos servizos nos que se concreta este programa:

- Xestión do persoal da consellería e da Axencia Galega de Infraestruturas.
- Xestión do gasto corrente e dos investimentos asociados ao funcionamento operativo dos servizos administrativos.
- Coordinación dos servizos e centros administrativos dependentes da consellería co fin de acadar un funcionamento máis eficiente dos servizos, evitando duplicidades.
- Coordinación e tramitación da produción normativa da consellería e dos entes do sector público adscritos a este departamento.
- Avanzar na centralización da contratación administrativa da consellería.
- Coordinación e execución en materia de transparencia e implantación da Administración electrónica.
- Apoio e asistencia xurídica aos demais órganos e entes dependentes da consellería.

- Estudo, elaboración e tramitación ata acadar a fixación do prezo xusto expropiatorio en taxacións individuais así como nos procedementos de taxación conxunta.
- Estudo, elaboración e tramitación para a fixación das indemnizacións por ocupacións temporais e requisas.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral Técnica

Xurado de Expropiación de Galicia

III.1.4. PROGRAMA 512B - CONSTRUCCIÓN, CONSERVACIÓN E EXPLOTACIÓN DE ESTRADAS

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

As infraestruturas, especialmente as viarias constitúen instrumentos que vertebran o territorio, atendendo á seguridade viaria e, polo tanto, son un elemento fundamental para o desenvolvemento económico e social.

Nesta liña, a Axencia Galega de Infraestruturas, en consonancia coas prioridades establecidas no marco do Contrato de Xestión, conta con catro obxectivos estratéxicos:

1. Exercitar de forma eficiente as competencias de planificación e programación en materia de estradas.
2. Optimizar a construción de novas infraestruturas viarias e a mellora das existentes como instrumento fundamental para o desenvolvemento económico da nosa comunidade, conservar en estado axeitado as existentes, e velar pola súa defensa.
3. Garantir a seguridade na mobilidade, mellorando as condicións das infraestruturas e dos usuarios. Cómpre sinalar o carácter transversal da seguridade viaria en todo o proceso de xestión da rede de estradas, que afecta dende a propia planificación, proxección, construción e explotación, nun proceso cíclico que se vai nutrido do resultado e análise dos estadios anteriores.
4. Mellorar o funcionamento e a calidade dos servizos da axencia, para o desenvolvemento das competencias que lle son propias e para atender as encomendas de xestión que reciba de outros centros directivos.

Os obxectivos estratéxicos conseguiranse coa actividade da Axencia Galega de Infraestruturas para o ano 2025 a través dunhas liñas de acción formuladas no marco da Planificación estratéxica da Xunta de Galicia e de modo coherente coa directrices da Unión Europea:

- Unha Galicia mellor vertebrada, coa planificación, construción e mellora da Rede de Estradas competencia da comunidade autónoma.
- Estradas 24/7, asegurando que estean a disposición da mobilidade interurbana de Galicia en todo momento, asegurando a vialidade e o bo estado da infraestrutura a través dunha axeitada conservación.
- Estradas seguras, co desenvolvemento de accións e actuacións en materia de seguridade viaria.
- Estradas verdes, que sexan cada vez máis infraestruturas de soporte para unha mobilidade sostible, a través da estratexia Sendas de Galicia; e que contribúan a loita contra o cambio climático.

- Estradas intelixentes, coa estratexia en materia de dixitalización e innovación da axencia.
- Colaborando con outras administracións para promover a mobilidade sostible nas fachadas marítimas das cidades de Coruña, Ferrol e Vigo.
- E, adicionalmente, poñendo a disposición a experiencia e a capacidade de xestión da axencia para a execución de infraestruturas competencia doutros centros directivos e Consellerías da Xunta de Galicia.

Cómpre destacar que no ano 2023 iniciáronse as liñas de actuación financiadas con fondos europeos FEDER do programa operativo 2021-2027, que continúa as liñas principais de fomento da mobilidade sostible e de dixitalización da estrada do programa operativo e fondo REACT-EU anteriores, pero que ademais, incorporou importantes novidades, pola súa transcendencia: actuacións derivadas do Plan de Acción contra o Ruído nas estradas autonómicas; mellora da seguridade viaria en treitos de concentración de accidentes (TCAs) e conservación preventiva de muros e noiros.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Este programa non está soamente dirixido ás persoas usuarias da estrada, senón que se beneficiará toda a cidadanía da comunidade autónoma e todos aqueles que a visiten, e favorecerá ademais a actividade económica.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A evolución das infraestruturas viarias de Galicia estivo sempre moi influenciada polas súas singularidades territoriais. Un dos aspectos máis característicos é a dispersión dos asentamentos e a orografía da comunidade galega. Este feito provoca que a rede de estradas sexa moi extensa (17.745 km), cunhas competencias repartidas entre o Estado (14%), a Xunta de Galicia (31%) e as Deputacións Provinciais (55%).

Outro dos condicionantes mais influentes é a súa topografía, debido a que o 77% do territorio ten características de terreo accidentado, o que repercute na dificultade do deseño e no custe das estradas.

Nos últimos anos a rede autonómica de estradas de Galicia foi experimentando un constante incremento na súa lonxitude, pasando dos 4.448,70 Km de estradas existentes no ano 1998 ata os 5.478,61 km no ano 2024, é dicir, sumou máis de 1000 quilómetros, o que supón un incremento de case un 25% neste período, e isto sen contar cos cambios de titularidade materializados, nos que o balance é de maior lonxitude de cesión que asunción de estradas.

No caso das Vías de altas prestacións, a nosa comunidade autónoma sitúase, ao igual que co resto da rede, por riba da media estatal, tanto no que se refire a lonxitude da rede por superficie territorial como en relación a súa poboación.

Ademais, unha vez que as actuacións en materia de infraestruturas viarias que a día de hoxe se encontran en obras ou en fase de planificación se poñan en servizo, suporá que máis do 85% da poboación se encontre a menos de 15 minutos dunha Vía de Altas Prestacións.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O marco legal e regulamentario que comprenden as actuacións deste programa é a Lei 8/2013, do 28 de xuño, de estradas de Galicia e as súas normas de desenvolvemento, así como a Estratexia Galega de Mobilidade e diferentes estratexias que desenvolven máis en detalle a planificación en materia de sendas peonís, seguridade viaria ou dixitalización e innovación. Ademais, artellarase co resto de programas de gasto público da comunidade autónoma.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Son obxectivos deste programa conservar en bo estado as estradas da comunidade autónoma, ordenar e xerarquizar a rede de estradas da Xunta de Galicia en coordinación coas iniciativas das distintas administracións, completar as comunicacións de Galicia co seu entorno (Asturias, Castela e León e Portugal) e mellorar a accesibilidade ás cidades, aos espazos urbanos principais e ás grandes áreas industriais e loxísticas fomentando unha mobilidade sostible e situando a máis do 85% da poboación a menos de 15 minutos dunha vía de altas prestacións, integrando a seguridade viaria como criterio básico desde o propio deseño da infraestrutura.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	

Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Axencia Galega de Infraestruturas

III.1.5. PROGRAMA 521A - URBANISMO

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

Este programa centra a súa atención tanto en racionalizar a problemática urbanística en xeral, como en tratar de resolver as necesidades e desequilibrios xurdidos no devir do patrimonio urbano. Neste programa están orzamentados os medios financeiros destinados ao cumprimento dos obxectivos que ao respecto se determinen, fundamentalmente os que fomenten un adecuado planeamento urbanístico.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A súa execución preséntase para dar solución as seguintes *necesidades*:

- Ordenación urbanística do territorio galego.
- Fomento do planeamento e da actividade urbanística.
- Creación dunha Plataforma Urbanística Dixital de Galicia que permita a tramitación integral dos instrumentos de planeamento territorial e urbanísticos, a través dun modelo de sistemas que dea soporte ao proceso completo de tramitación e posibilita de xeito seguro e transparente o intercambio e acceso á información a todos os axentes implicados no proceso.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

O ámbito de aplicación das actuacións do programa abarcan a totalidade do territorio da Comunidade autónoma o que determina o seu carácter universal.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A situación actual, desde a premisa do obrigado cumprimento da normativa de ordenación do territorio e da planificación urbana, está determinada polos seguintes datos significativos:

- Por unha parte, o feito de que máis do 55 % dos concellos de Galicia están redactando o seu planeamento municipal, determina que a Consellería de Vivenda e Planificación de Infraestruturas, teña comprometido axudas económicas para estes concellos para o cumprimento do obxectivo de que o planeamento acade a todo o territorio da Comunidade Autónoma, o que se pretende para o horizonte de 2025-2029.
- Por outra, as actuacións que se veñen desenvolvendo en materia de equipamentos e contornos urbanos en colaboración cos concellos de Galicia, como elementos revitalizadores do territorio e do reequilibrio territorial, co fin de contribuír ao desenvolvemento local desas zonas e poñer a disposición dos seus habitantes os valores de ditos espazos. Durante os últimos anos asináronse máis de 300 acordos de colaboración con concellos.

Compre salientar as execucións en investimento inmaterial relativas á elaboración dos Plans Básicos Municipais e á investigación e divulgación de estudos e normativa en materia de urbanismo.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O marco legal de desenvolvemento das actuacións do programa de urbanismo ven determinado, por un lado, polo establecido na lexislación de ordenación do territorio e urbanismo, en canto as subvencións para a redacción do planeamento urbanístico ás entidades locais e, por outro, polos acordos de colaboración para as actuacións que se veñen desenvolvendo en materia de equipamentos e contornos urbanos en colaboración cos concellos de Galicia, que se enmarcan no disposto pola lexislación de réxime local, en canto lle corresponde á Comunidade Autónoma a prestación da cooperación e asistencia activa que as entidades locais puideran precisar para o eficaz cumprimento das súas tarefas, podendo levar a cabo mediante subvencións eventuais ou continuas e a subscripción de convenios as relacións de colaboración e cooperación económica. Cabe así mesmo mencionar a Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia, o seu Regulamento aprobado polo Decreto 11/2009, do 8 de xaneiro, e o Decreto 246/1992, do 30 de xullo, polo que se regulan determinadas condicións da execución de obras públicas

en réxime de cooperación coas corporacións locais ou outros entes de dereito público, como instrumentos normativos para desenvolver as actuación do contido do programa.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Co desenvolvemento do programa preténdese a consecución da finalidade prevista, que se describe do seguinte xeito:

- Elaboración, coordinación, seguimento e control das políticas territoriais e de utilización racional do solo e dos seus instrumentos de planificación.
- Programación e impulso da tramitación telemática dos instrumentos de planificación e proxectos en materia de ordenación do territorio e urbanismo.
- Accións para racionalizar o crecemento residencial urbano e dos núcleos rurais.
- Sistema de seguimento das DOT e dos restantes instrumentos de ordenación do territorio.

Para a consecución deste obxectivos prevese dar continuidade á colaboración coas entidades locais para a redacción do seu planeamento urbanístico a través de axudas, a selección de actuacións en materia de equipamentos e contornos urbanos e formalización dos acordos de colaboración cos respectivos concellos e, de ser o caso, efectuar a correspondente convocatoria de subvencións destinadas á creación ou mellora de infraestruturas e equipamentos nos concellos. Con todo isto dáse solución a problemas concretos ao poñer a disposición da cidadanía, a través das corporacións locais, as infraestruturas e os equipamentos executados e os instrumentos de planeamento para un desenvolvemento harmónico das actuacións sobre o territorio.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	

Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	X
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	X
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	X
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.

Para contribuír co Obxectivo “Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade”, identifícanse as seguintes medidas:

Actuacións de estudo, difusión e promoción (incluíndo campañas de sensibilización e campañas e accións informativas):

- Indicador estimado (número de actuacións): 28
- Importe que se estima destinar a estas actuacións: 842.720,00 €

Instrumentos de planeamento de desenvolvemento

- Indicador estimado (número de plans en tramitación): 166
- Importe que se estima destinar a estas actuacións: 3.223.998 €

Humanización de espazos e equipamentos públicos con perspectiva de xénero e de conciliación

- Indicador estimado (número de actuacións): 24
- Importe que se estima destinar para estas actuacións: 10.063.550 €

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Urbanismo

IV. CADROS DE OBXECTIVOS POR PROGRAMA

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Programa: 451A FOMENTO DA REHABILITACIÓN E DA CALIDADE DA VIVENDA	
Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico	
Prioridade de Actuación: PA03 - Mellorar o acceso á vivenda e as súas condicións de habitabilidade	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Mellorar o acceso á vivenda en propiedade ou en aluguer dos fogares, principalmente para a mocidade e as persoas en situación de vulnerabilidade, e dar cobertura a aquelas situacións que se atopan en risco de perda da súa vivenda habitual	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0003 - Articular medidas destinadas a facilitar o acceso á vivenda en réxime de alugueiro	
0004 - Accións encamiñadas á mobilización de vivendas baleiras	
0005 - Fomentar actuacións que incidan na prevención da exclusión residencial, con especial atención ás persoas incursoas en procedementos de desafiuzamento, vítimas de violencia de xénero, residentes en infravivendas e outros colectivos vulnerables	
Indicador	Valor Previsto
P0045J - Axudas concedidas para a rehabilitación de vivenda	31
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Promover medidas de mellora da accesibilidade, habitabilidade e eficiencia enerxética das vivendas, que sexan saudables e que se adapten aos futuros cambios demográficos, ás novas tecnoloxías e aos retos que supón o cambio climático. Impulsar a rehabilitación da vivenda e a renovación e rexeneración urbana	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
OI03 - Transferencias internas	
0003 - Potenciación do aforro enerxético ao facer máis eficiente o consumo das vivenda rehabilitadas. Rehabilitación enfocada á eficiencia enerxética	
0004 - Fomentar a rehabilitación de vivendas, a rehabilitación illada de edificios, mellorar as condicións de habitabilidade e accesibilidade, impulsar as áreas de rehabilitación integral (ARI).	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
Indicador	Valor Previsto
P00067 - Convenios e/ou acordos asinados	5
P00315 - Vivendas de promoción pública licitadas para rehabilitación	21
P00316 - Vivendas reparadas	160
P0045J - Axudas concedidas para a rehabilitación de vivenda	166
Programa: 451B ACCESO Á VIVENDA	
Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico	
Prioridade de Actuación: PA03 - Mellorar o acceso á vivenda e as súas condicións de habitabilidade	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Mellorar o acceso á vivenda en propiedade ou en aluguer dos fogares, principalmente para a mocidade e as persoas en situación de vulnerabilidade, e dar cobertura a aquelas situacións que se atopan en risco de perda da súa vivenda habitual	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Accións encamiñadas á construción de vivenda de promoción pública	
0002 - Articular programas para facilitar a adquisición de vivendas, principalmente polas persoas menores de 35 anos.	
0003 - Articular medidas destinadas a facilitar o acceso á vivenda en réxime de alugueiro	
0005 - Fomentar actuacións que incidan na prevención da exclusión residencial, con especial atención ás persoas incursoas en procedementos de desafiuzamento, vítimas de violencia de xénero, residentes en infravivendas e outros colectivos vulnerables	
0006 - Fomentar o aloxamento colaborativo (cohousing) e outros modelos de aloxamento	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
Indicador	Valor Previsto
P00305 - Superficie de solo en proceso de urbanización	106.361
P00314 - Vivendas de promoción pública licitadas	200
P0045D - Axudas concedidas para o acceso á vivenda	4.115
Eixe: E4 - Eixe 4. Cohesión social e territorial	
Prioridade de Actuación: PA02 - Facer que o crecemento chegue a toda a cidadanía, en particular ás persoas máis desfavorecidas e apoiar a integración socioeconómica da poboación retornada e inmigrante	

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E06 - Erradicar a violencia de xénero en calquera das súas modalidades e consecuencias articulando unha resposta global e coordinada	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0011 - Actuacións no marco do Pacto de Estado contra a violencia de xénero.	
Programa: 511A DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE TERRITORIO E INFRAESTRUTURAS	
Eixe: E2 - Eixe 2. Galicia verde e sostible	
Prioridade de Actuación: PA02 - Garantir unha mobilidade sustentable	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Fomentar a mobilidade sustentable e alternativa, promovendo a utilización do transporte público colectivo e o emprego de medios de transporte menos contaminantes. Garantir a intermodalidade e a conexión entre diferentes modos de transporte e a conexión urbana-rural. Promover a eficiencia no transporte tanto de viaxeiros como de mercadorías. Incrementar a resiliencia climática da rede de transporte e comunicacións de Galicia	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
Indicador	Valor Previsto
P01090 - Vehículos de transporte eficiente adquiridos	3
Eixe: E4 - Eixe 4. Cohesión social e territorial	
Prioridade de Actuación: PA04 - Impulsar a cohesión territorial e desenvolver os servicios no territorio baixo o concepto de cidade única	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Impulsar a cohesión territorial e a ordenación urbanística do territorio galego respectando a paisaxe de Galicia e potenciando os valores naturais da mesma. Vertebración dixital e mellora da conectividade do territorio. Fomentar a accesibilidade do solo industrial	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
Programa: 512B CONSTRUCCIÓN, CONSERVACIÓN E EXPLOTACIÓN DE ESTRADAS	
Eixe: E2 - Eixe 2. Galicia verde e sostible	
Prioridade de Actuación: PA02 - Garantir unha mobilidade sustentable	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Fomentar a mobilidade sustentable e alternativa, promovendo a utilización do transporte público colectivo e o emprego de medios de transporte menos contaminantes. Garantir a intermodalidade e a conexión entre diferentes modos de transporte e a conexión urbana-rural. Promover a eficiencia no transporte tanto de viaxeiros como de mercadorías. Incrementar a resiliencia climática da rede de transporte e comunicacións de Galicia	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0003 - Desenvolver actuacións e medidas destinadas a acadar unha mobilidade sostible (urbana e interurbana) así coma a intermodalidade entre o transporte de viaxeiros en ferrocarril e en autobús interurbano e metropolitano.	
Indicador	Valor Previsto
P00030 - Quilometraxe total de estradas con actuacións de conservación	1.500
P00106 - Quilometraxe total de estradas con actuacións de mantemento, acondicionamento e mellora	3
Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento	
Prioridade de Actuación: PA04 - Promover as infraestruturas produtivas e as de rede	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Asegurar que unha alta porcentaxe da poboación se sitúe a 15 minutos ou menos do acceso á rede de Vías de Altas Prestacións. Mellorar a calidade da rede viaria para aumentar a súa funcionalidade e seguridade viaria e adaptala á evolución da mobilidade e da tecnoloxía. Modernizar e mellorar as infraestruturas produtivas e de rede así coma a produtividade e desenvolvemento sostible dos portos de Galicia.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Garantir unha rede de infraestruturas viarias funcional, competitiva, segura, acorde coa política territorial e accesible dende os distintos territorios, para contribuír na loita contra o despoboamento no rural.	
0002 - Remodelar o sistema de peaxes de forma que se mellore a competitividade de Galicia en relación co resto de Comunidades Autónomas do Estado.	
0004 - Aumentar a capacidade e mellorar a calidade e funcionalidade das vías de comunicación.	
0005 - Continuar a mellorar a seguridade viaria e xestión dun plan de seguridade viaria de Galicia para reducir a sinistralidade e as mortes e feridos graves nas estradas. Mellorar a seguridade dos usuarios vulnerables con elementos de seguridade activa e pasiva nas estradas, especialmente nos TCAs.	

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

0008 - Realizar actuacións de formación, concienciación e educación, especialmente dos colectivos vulnerables, con especial atención ás travesías e ás vías próximas que conflúen co Camiño de Santiago.	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
Indicador	Valor Previsto
P00030 - Quilometraxe total de estradas con actuacións de conservación	3.903
P00039 - % Amortización investimento desenvolvido mediante xestión indirecta para a construción e acondicionamento de estradas	4
P00082 - Quilometraxe total de estradas de nova construción	49
P00106 - Quilometraxe total de estradas con actuacións de mantemento, acondicionamento e mellora	70
Programa: 521A URBANISMO	
Eixe: E4 - Eixe 4. Cohesión social e territorial	
Prioridade de Actuación: PA04 - Impulsar a cohesión territorial e desenvolver os servizos no territorio baixo o concepto de cidade única	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Impulsar a cohesión territorial e a ordenación urbanística do territorio galego respectando a paisaxe de Galicia e potenciando os valores naturais da mesma. Vertebración dixital e mellora da conectividade do territorio. Fomentar a accesibilidade do solo industrial	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
OI03 - Transferencias internas	
0001 - Elaboración, coordinación, seguimento e control das políticas territoriais e de utilización racional do solo e dos seus instrumentos de planificación	
0007 - Programación e impulso da tramitación telemática dos instrumentos de planificación e proxectos en materia de ordenación do territorio e urbanismo	
0008 - Accións para racionalizar o crecemento residencial urbano e dos núcleos rurais	
Indicador	Valor Previsto
P00024 - Número de actuacións de mellora de contornos urbanos e dos núcleos rurais	24
Programa: 621A ADMINISTRACIÓN FINANCEIRA, TRIBUTARIA, PATRIMONIAL E DE CONTROL.	
Eixe: E5 - Eixe 5. Gobernanza	
Prioridade de Actuación: PA01 - Unha boa administración, que avance na prestación de servizos e xeración de valor engadido á cidadanía, baseada na planificación e a avaliación das políticas públicas. Empregando procedementos sinxelos, accesibles e áxiles que redunden nunha atención eficiente e de calidade	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Xestión orientada a resultados, transparencia e rendición de contas. Unha administración centrada na cidadanía, próxima, áxil e eficaz, que xera confianza baseada na transparencia e rendición de contas	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0003 - Modernización, adaptación e mellora das infraestruturas sobre as que se prestan os servizos públicos (incluídas novas instalacións e equipamentos)	

V. CADROS NUMÉRICOS

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos

Programas	Servizos			
	01	02	03	04
511A-Dirección e servizos xerais de Territorio e Infraestruturas	6.025			1.315
521A-Urbanismo		2.300	17.707	
Total	6.025	2.300	17.707	1.315

(Orzamento axustado)(Miles de Euros)

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos (continuación)

Programas	Servizos		
	81	A1	Total
451A-Fomento da rehabilitación e da calidade da vivenda	68.273		68.273
451B-Acceso á vivenda	153.027		153.027
511A-Dirección e servizos xerais de Territorio e Infraestruturas			7.339
512B-Construción, conservación e explotación de estradas		244.499	244.499
521A-Urbanismo			20.007
621A-Administración financeira, tributaria, patrimonial e de control		20.636	20.636
Total	221.301	265.136	513.783

(Orzamento axustado)(Miles de Euros)

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e capítulos

Programas	Capítulos							
	I	II	III	IV	VI	VII	VIII	Total
451A-Fomento da rehabilitación e da calidade da vivenda	11.596	4.550		335	12.719	38.633	440	68.273
451B-Acceso á vivenda	177			13.249	121.259	18.143	200	153.027
511A-Dirección e servizos xerais de Territorio e Infraestruturas	6.134	529		8	668			7.339
512B-Construción, conservación e explotación de estradas	15.675	1.056	50	5.574	207.758	14.386		244.499
521A-Urbanismo	3.805	35		2.030	7.767	6.370		20.007
621A-Administración financeira, tributaria, patrimonial e de control					18.636	2.000		20.636
Total	37.387	6.170	50	21.196	368.808	79.532	640	513.783

(Orzamento axustado)(Miles de Euros)

DISTRIBUCIÓN ORGÁNICA

01 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	4.920	5.138	4,4
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	311	311	0,0
Cap. IV - Transferencias correntes	8	8	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	568	568	0,0
Total	5.807	6.025	3,7

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

02 SECRETARÍA XERAL DE VIVENDA E URBANISMO	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	265	271	2,3
Cap. IV - Transferencias correntes	1.992	2.030	1,9
Total	2.257	2.300	1,9

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

03 DIRECCIÓN XERAL DE URBANISMO	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	3.428	3.534	3,1
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	34	35	3,5
Cap. IV - Transferencias correntes	38	0	-100,0
Cap. VI - Investimentos reais	8.019	7.767	-3,1
Cap. VII - Transferencias de capital	4.674	6.370	36,3
Total	16.192	17.707	9,4

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

04 O XURADO DE EXPROPIACIÓN DE GALICIA	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	963	996	3,5
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	218	218	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	100	100	0,0
Total	1.281	1.315	2,6

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

81 INSTITUTO GALEGO DA VIVENDA E SOLO	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	11.378	11.773	3,5
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	4.550	4.550	0,0
Cap. IV - Transferencias correntes	13.384	13.584	1,5
Cap. VI - Investimentos reais	50.689	133.977	164,3
Cap. VII - Transferencias de capital	86.075	56.776	-34,0
Cap. VIII - Activos financeiros	640	640	0,0
Total	166.715	221.301	32,7

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

A1 AXENCIA GALEGA DE INFRAESTRUTURAS	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	15.134	15.675	3,6
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	1.056	1.056	0,0
Cap. III - Gastos financeiros	50	50	0,0
Cap. IV - Transferencias correntes	5.574	5.574	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	244.384	226.395	-7,4
Cap. VII - Transferencias de capital	17.422	16.386	-5,9
Total	283.620	265.136	-6,5

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

SERVIZOS	2024	2025	% Var.
01 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	5.807	6.025	3,7
02 SECRETARÍA XERAL DE VIVENDA E URBANISMO	2.257	2.300	1,9
03 DIRECCIÓN XERAL DE URBANISMO	16.192	17.707	9,4
04 O XURADO DE EXPROPIACIÓN DE GALICIA	1.281	1.315	2,6
81 INSTITUTO GALEGO DA VIVENDA E SOLO	166.715	221.301	32,7
A1 AXENCIA GALEGA DE INFRAESTRUTURAS	283.620	265.136	-6,5
Total	475.872	513.783	8,0

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

Consellería, Organismos Autónomos, Entidades públicas instrumentais de consulta ou asesoramento e Axencias Públicas Autonómicas

	Consellería		00.AA , EE.CC.AA. e Axencias		Trans. Internas		Consolidado	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Cap. I - Gastos de persoal	9.575	9.939	0	27.449	0	0	0	37.387
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	563	564	0	5.606	0	0	0	6.170
Cap. III - Gastos financeiros	0	0	0	50	0	0	0	50
Cap. IV - Transferencias correntes	42.228	41.170	0	19.158	0	39.132	0	21.196
OPERACIÓNS CORRENTES	52.366	51.673	0	52.262	0	39.132	0	64.803
Cap. VI - Investimentos reais	8.687	8.435	0	360.372	0	0	0	368.808
Cap. VII - Transferencias de capital	405.488	433.454	0	73.162	0	427.084	0	79.532
Cap. VIII - Activos financeiros	0	0	0	640	0	0	0	640
OPERACIÓNS DE CAPITAL	414.175	441.890	0	434.174	0	427.084	0	448.980
Total	466.541	493.563	0	486.436	0	466.216	0	513.783

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

Medios Persoais

Cons. Vivenda e Planif. Infraestruturas	2025
Altos Cargos	5
Persoal Funcionario	182
Subgrupo A1	72
Subgrupo A2	38
Subgrupo C1	37
Subgrupo C2	27
Agrupacións profesionais	8
Persoal Laboral	17
Grupo I	5
Grupo III	2
Grupo IV	8
Grupo V	2
TOTAL	204

Medios Persoais

Inst. Galego da Vivenda e Solo	2025
Persoal Funcionario	243
Subgrupo A1	49
Subgrupo A2	73
Subgrupo C1	63
Subgrupo C2	47
Agrupacións profesionais	11
Persoal Laboral	11
Grupo I	1
Grupo II	2
Grupo IV	8
TOTAL	254

Medios Persoais

Axencia Galega de Infraestruturas	2025
Altos Cargos	1
Persoal Funcionario	187
Subgrupo A1	56
Subgrupo A2	57
Subgrupo C1	54
Subgrupo C2	17
Agrupacións profesionais	3
Persoal Laboral	198
Grupo I	2
Grupo III	76
Grupo IV	120
TOTAL	386

Entidades Públicas Empresariais, Consorcios, Sociedades Mercantís e Fundacións do Sector Público Autonómico

Consorcios autonómicos	Explotación	Capital
Axencia Protección Legalidade Urbanística	4.185	1.163
Cons. Casco Vello de Vigo	503	1.634
Sociedades mercantís públicas autonómicas	Explotación	Capital
Soc. Pública de Inversións de Galicia	3.877	1.520
Total	8.564	4.316

(Miles de Euros)